

Simona Hamer

Razglednice

*ali strah je od znotraj votel,
od zunaj pa ga nič ni*

Avtorica: Urška Bojčevac

*Ničesar v življenju se ni treba bati,
treba je samo razumeti.*

Marie Curie

Zdaj pa lahko umrem.

Pomislim.

Vdih.

Srce tolče, kot da je na delavnicah bobnanja v Makedoniji:

Jožica Tanja Tanja, Jožica Tanja Tanja.

Sinkopa.

Izdih.

V glavi tema.

...

..... in S L I K

– Zdaj pa lahko umrem.

– Aja?

– Ja. Tako lepo je, da lahko kar umrem.

- Kaj, če počakaš, da pridemo nazaj dol? Tvoje truplo brez pomisleka pustim tu, rukzak ... No, tega bi res bilo škoda!
Ampak – kdo bi zmožgel nositi teh pet ton v dolino?
Tinka, stara nekaj čez dvajset,
šaljivo sune
Gospoda, starega nekaj čez petdeset.
- Razen mene ga ni junaka. Pa mogoče ti pred dvajsetimi leti.
- Energijske čokolade še razumem; masleni čaj in cmočki so redkokomu vrhunec kulinarike, ampak vsa ostala šara – uf! Ti imaš več ekstra, ekstra, ekstra termonogavic, kot imamo nog v odpravi. Ne – na vsej Himalaji!
- Pa kaj! Sem se pač ekstra, ekstra, ekstra dobro pripravila.
- Ali pa če bi nosila kamne. Sem ti lepo rekel; tisti dve kili preveč se bosta množili z vsakim metrom nadmorske višine in ...
- In narasli do teže kita, ki je pojedel slona.
Smeh
in tišina.
- Veš, včasih smo hodili sem gor bos. Enkrat sem vzel očetove sandale – imel sem kakih osem, devet let – in se skoraj ubil. Spodrsnilo mi je; sebe, tovor in levi sandal mi je uspelo rešiti, desni pa je padel kakšnih 30 metrov globoko, čez previs. Oče me je tako namlatil, da sem bil še cel mesec neuporaben ... Vidiš, te čevlje mi je pustil en Nemec, pred par leti. Tudi on je veliko govoril o smrti: “Umrli bom, umrli bom!” Vso pot. “Umrli bom!” Ko smo prišli nazaj v dolino, je rekel, da ne bo nikoli več pešačil višje od petega nadstropja, zabrisal čevlje v koš in začel kričati, da hoče pivo. No, potem je pa kričal, da hoče takoj domov, ker je v tej vukojobini še pivo zanič.
- Ja, pri pivu se za Nemce vsak hec neha.
Smeh.
- Veš, lahko imaš najboljšo opremo in najbolj uhojene noge, če te glava začne žuliti – potem ... Potem ti niti samohodeči čevlji ne pomagajo ... Tako, grem k drugim.
- Jaz bom še malo tukaj. Umirala.
Nasmeh.
- Čez 15 minut krenemo.
Oči spremeniš v viledo. Tisto najbolj vpojno. S tisočkrat

potenciranim učinkom, ki bi posrkal še vodo iz ledvic. In
vpijaš.
Suuuuk!
Si 5360 metrov nad ničlo.
Suuuuuuuk!
Sonce. Sneg. Akupunkturne iglice bleščave ti zbadajo oči.
Zamižiš. Si mikroskop in pod tvojimi vekami imajo žur
vsa bitja hecnih imen, ki se jih spomniš iz osnovnošolske
biologije: paramecij, ameba, bičkar ...
Odpreš oči:
Jezero. Kot droben pljunek nekje čisto spodaj.
Dvigaš pogled.
Skale, gore; rjavo sive brazde in gube.
Zaplate snega – kot da bi nekdo vlil maso za palačinke v
ponvice, posejane po strmih pobočjih.
Dvigaš pogled. Gor, gor, mimo meglic, gor. Mimo oblakov.
Še višje. Še. Vrat se upira; ni vaju pozicije pritlikavca. Višje.
Vaju je svojih 295 metrov nad morjem. Še, še. Tam je! Gora
vseh gor. Sagarmāthā. 8848 metrov. Čomolungma. Podpira
nebo. Everest.
Tako lepo ti je, da bi lahko kar umrl.

S L I K

Lep pozdrav iz Nepala!

Odkar pomnim, zbiram trenutke.
Lovim jih in shranjujem.
Zase.
Za vas.
Za tiste, ki pridejo za nami.
S fotoaparatom prestopam meje svoje majhnosti;
zumiram strahove,
ostrim domišljijo,
osvetlujem minljivost
in lovim smisel.
Materializiram čas, v katerem živim.
Ljubezen.
Sovraštvo.
In vse vmes.

- Mami, a kri pa mamu iste barve?
- Seveda.
reče Tinka, stara nekaj čez trideset, medtem ko oči njene mlečnozobe hčerke skačejo z voznika džipa na pokrajino za vetrobranskim steklom, pa spet nazaj in spet ...
- Rdečo?
- Ja. Rdečo.
- Zakaj pa nimajo oni črne?
- Zato, ker tvoja tudi ni bela.
- Zakaj?
- Ker smo ista vrsta. Vsi smo ljudje, ne? Homo sapiens sapiens.
Tako kot so vsi levi levi. Pa žirafe. Pa zebre. Ali pa kužiji; babičin Tači čisto drugače zgleda kot maltežan od tete Urše, pa sta vseeno oba psa.
- Tači ma tudi rdečo kri?
- Ja.
- Kaj pa žirafa?
- Tudi.
- Pa lev tudi, pa antilopa tudi, pa sloni, pa, pa, pa, pa gnu, pa nosorog, pa metuljček, pa pikapolonice, pa vile, pa Strela McQueen, pa ...
- No, Strela McQueen je avto.
- Rdeče barve.
- To je res, ampak avti pa nimajo krvi, ne? Kaj avti pijejo?
- Bencin. Pa ... pivo!
- Ti bom jaz dala pivo. Poglej rajši tiste antilope tam. Vidiš, kako hitro tečejo?
- Mami, kakšno kri majo pa Hrvati?

S L I K

Lep pozdrav iz Namibije!

OSVAJALEC: Ej?

OPRODA: Ja?

OSVAJALEC: Bi se ti dalo ...

OPRODA: Ne.

OSVAJALEC: Sploh me nisi poslušal do konca.

OPRODA: Slišal sem čisto dovolj; če bi se mi dalo – in ne. Ne bi se mi.

- OSVAJALEC: Saj ne veš, kaj sem te hotel vprašat.
- OPRODA: Ni važno.
- OSVAJALEC: Seveda je.
- OPRODA: Meni ne.
- OSVAJALEC: Hotel sem te vprašat ...
- OPRODA: Me ne zanima.
- OSVAJALEC: Če bi ...
- OPRODA: A-a!
- OSVAJALEC: Če bi se ti dalo ...
- OPRODA: Nič ne slišim! Nič ne slišim! Lalalalala!
- OSVAJALEC šepetaje: Ko ne bo nikjer nikogar, te bom vrgel čez krov ...
- OPRODA: Kaj si rekel?
- OSVAJALEC: Zdaj te pa naenkrat zanima ali kaj?
- OPRODA: Jooooj ...
To je Krištof Kolumb.
Veliki osvajalec sveta ...
- OSVAJALEC: In žensk.
- OPRODA: Veliki osvajalec sveta in žensk.
- OSVAJALEC: In njih src.
- OPRODA: Kaj?
- OSVAJALEC: Nimaš pojma, kako se babe lovi! Moraš bit romantičen.
Malo pesniški: In njih src.
- OPRODA: Ampak to sploh nič ne pomeni. Veliki osvajalec sveta in njih src.
- OSVAJALEC: Ni važno. Važno je, da zadene.
- OPRODA: Ti si prfuknjen.
- OSVAJALEC: Valda! Kaj misliš, da bi kdo z zdravo pametjo plul v popolnoma napačno smer, pristal na napačnem kontinentu, kjer bi vsi bili napačne barve, in razglasil, da je prispel na cilj?
- OPRODA: Jooooj ...
To je Krištof Kolumb. Veliki osvajalec sveta in njih src.
- OSVAJALEC: Hvala. Saj ni bilo tako težko, ne?
- OPRODA: Smo na ladji Krištofa Kolumba in malo prej je njegov prvi pomočnik, njegova desna roka, njegov ...
- OSVAJALEC: Ti – razumemo.
- OPRODA: Jaz. Malo prej sem zaklical: Kopno! Kopno! Kopno!
- OSVAJALEC: Jaz sem prvi videl kopno.
- OPRODA: Nisi.
- OSVAJALEC: Sem.
- OPRODA: Nisi.

- OSVAJALEC: Dobro; nisem, ampak kot da sem. Jaz sem glavni in jaz odločam o vsem. Tudi o tem, kdo prvi zagleda kopno. In pika. Ne pika, klicaj. Trije klicaji. Krištof Kolumb ima kar občutljive živce.
- OPRODA: Krištof Kolumb non stop kriči.
- OSVAJALEC: No, ko je treba, pač povzdignem glas.
- OPRODA: In bič.
- OSVAJALEC: Kako pa naj človek drugače vlada? Takrat se je pač tako delalo. To je bil standard. In trije klicaji.
- OPRODA: Ja. In trije klicaji.
Treba je vedet, da ima Krištof Kolumb – veliki osvajalec sveta in njih src, zagrizen uporabnik treh klicajev in biča – še eno veliko ljubezen.
- OSVAJALEC: Aja?
- OPRODA: Lahko bi rekli obsesijo.
- OSVAJALEC: Kaj?
- OPRODA: Mogoče celo fetiš.
- OSVAJALEC: Kaj? Kaj? Kaj?
- OPRODA: Denar.
- OSVAJALEC: To pa ja! In čast in slavo.
- OPRODA: Seveda. Ker se tudi izplačata.
- OSVAJALEC: Upam. Hehe.
- OPRODA: Ker mu gre samo za denar, je seveda gladko pozabil na obljubo deset tisoč zlatnikov tistemu, ki prvi zagleda kopno.
- OSVAJALEC: Še ne misliš nehat? Nikoli ni bilo mišljeno, da se dejansko izplača, in ti to dobro veš, ker si si vse to ti izmislil!
- OPRODA: Pa kaj.
- OSVAJALEC: Samega sebe si zajebal, kriviš pa mene. To ni fer!
- OPRODA: Ni fer, da dvakrat dobim po pički. Nimam ne desetih jurjev ne nagrade za uspešnost, ki bi mi jo vsak dober vodja dal, ker sem se sploh spomnil te fore s kopnim. Zaradi mene so idioti buljili v obzorje, namesto da bi organizirali upor.
- OSVAJALEC: Ti si nor!
- OPRODA: Ti pa nor in skopuški.
- OSVAJALEC: Ti pa še nesramen. Tudi Krištof Kolumb ima čustva, veš?
- OPRODA: Joooooj, zdaj bo pa še s tem začel! Še malo, pa bo vrgel sidro in zgenocidiral cel kontinent ...
- OSVAJALEC: Takrat je bilo to normalno!!!
- OPRODA: Ja pa kaj!
- OSVAJALEC: Ne kriči. Prvi častnik ne kriči. On posluša.

O PRODA: Prav. Prvi častnik je tiho. In bo ostal tiho. Nič več ne bo rekel. Niti besedice. Niti medmeta ne bo več spustil iz sebe. Ali globokega izdiha. Recimo – uf. Niti tega ne. Čisto tiho je. Še sline ne bo pogoltnil, še ...

O SVAJALEC: Dobro, razumemo. Tiho si, ker se muliš. Zdaj ti končno lahko povem, da sem te hotel prej vprašat, če bi se ti mogoče dalo ostati na tej novi španski zemlji in poskrbet, da bo vse teklo tako, kot je treba.

O PRODA: Kaj? Jaz?

O SVAJALEC: Ti, ja. Kdo pa? Jaz bom moral čimprej nazaj, da se kopljem v slavi. Ti bi pa ta čas skrbel, da se bo kopalo zlato. Kaj praviš?

O PRODA: Prvi častnik objame Krištofa Kolumba.

O SVAJALEC: Ne, ne objame ga. Takrat se niso objemali. Saj nisva pedra, no.

S L I K

Lep pozdrav iz 1492. leta Gospodovega!

Od kod si? me vpraša.

Od daleč, odgovorim.

– Od daleč? A to je še malo naprej od Blizu in pred

Predaleč?

Nasmehnem se.

– Kako ti je ime?

– Dorna.

– Kako? D-o-r-n-a.

– Ja, Dorna. To pomeni žerjav.

– Žerjav? Lepo.

– Se ti zdi?

– Ja. Tako graciozno ime.

– Me veseli, da znaš videt moj pravi jaz pod vsemi temi plahtami blaga.

Nasmehnem se. Ta punca pa ima smisel za humor. In to v tej vročini. Hočem še kaj reči, hočem nadaljevati pogovor, ampak ... Glava prazna. Ne dela. Mogoče so mi možgani zakuhali. To je edina misel, ki se počasi rola čez mojo zavest. Mogoče so mi možgani zakuhali.

– Bi čaj? Stopi sem. Tukaj naju nihče ne bo videl.

Povem ti, mesec ramadan v naši čudoviti teokraciji

se po dolgčasu lahko kosa samo še z razvedrilnim programom iranske televizije.

Si vsak dan tukaj? jo vprašam, medtem ko se s skodelico čaja v roki nastavljam hladu ventilatorja. Okrog mene valovijo rute. Črne, rdeče, vijoličaste, zelene ... Volna, svila, kašmir ... Čarobni gozd vzorcev in barv.

- Ja. Dokler si ne najdem prave službe. Doštudirala sem kemijo in biologijo na teheranski univerzi.
- Vau! To pa ni enostaven študij.
- Ne. Je pa zabaven.
- In kako kaže s službo?
- Glede na to, da jo že leto pa pol iščem, bi rekla, da se mi mora v kratkem nasmehnit sreča.

Nasmehnem se.

Vrne mi nasmeh.

- Koliko si stara?
- Odvisno, koga vprašaš. Mama pravi, da sem prestara za otročarije in da se moram zresnit, oče pa, da sem še otrok. Babica trdi, da leta niso važna, moj verni stric misli, da bi že morala imet vsaj tri otroke, moža in sitno taščo, brat bi rekel, da se mi pri teh letih še nikamor ne mudi in da naj vpišem še doktorat, tadrugi pa, da lovim zadnji vlak za pobeg nekam, kjer se ti ni treba tihotapit na ilegalne žure. No, mlajša sestra bi ti zabrusila, da se žensk takih reči ne sprašuje.
- In če vprašam tebe?
- Če vprašaš mene, ti bom povedala, da sem stara ravno toliko, da mi je jasno, kakšne možnosti mi ponuja življenje, ampak še vedno ne toliko, da ne bi več verjela v čudeže. Štiriindvajset sem stara.

Jaz – pred sedmimi leti – pri štiriindvajsetih.

Full moon party.

S L I K

Tajska.

Imam krila in letim nad oceanom priložnosti.

Nekemu Nizozemcu – ali je bil mogoče Belgijec? Ni važno ...

Jebbe. Tako mu je bilo ime in jaz mu razlagam, kaj pri nas pomeni jebe. On jebe. Tretja oseba ednine glagola jebati.

Realizacija glagola njegovega imena, ki je sledila pogovoru, je

prinesla precejšnjo poglobitev mojega praktičnega znanja.

Mladiček, rečem in se ji nasmehnem.

Nasmehne se nazaj.

- Kje pa imaš moža?
- Nisem poročena.
- Kaj pa je potem to?

Pokaže na obroček, ki ga skušam udomačiti na prstancu desne roke.

- To je za krinko. Baje bom tako imela najmanj problemov.
- S kom? Z našimi moškimi? Haha ... Saj te ne upajo niti dobro pogledat.
- Ne, z moralno policijo.
- Moralna policija ne teži turistom. Imajo z nami čisto dovolj dela. Drugič si pa vseeno omisli kakega, ki ne zgleda kot rezervni del mopeda.

Fontana čaja skoraj brizgne skozi mojo zobno ograjo. Ta punca ima res smisel za humor.

- Si kdaj razmišljala o tem, da bi šla kam drugam?
- Seveda. Ti nisi?
- Kako to misliš?
- Nisi v svoji *Od daleč* državi nikoli razmišljala, da bi raje živela kje drugje?

Nasmehnem se. Nenehno. Pomislim. Včasih pa res. Rečem.

- Sedanost me omejuje, ampak me ne določa. To si govorim in nekako gre. To zdaj je samo ena majhna črna packa v sijajni zgodovini iranskega naroda in ne smemo pustit, da nam zamegli pogled. Za naprej in za nazaj. Veš, politika ni isto kot ljudje.

Politika ni isto kot ljudje.

Glavo mi preplavi na tisoče prejetih nasmehov dobrodošlice. Dežujejo name, kapljajo in pljuskajo in spreminjajo teh norih 43,6 stopinje, ramadan in vse mogoče in nemogoče zapovedi v najlepšo izkušnjo sprejetosti, kar sem jih kdaj doživela.

Hvala za čaj, rečem.

- Kakšen čaj? Tukaj nimamo čaja. Med ramadanom že ne. Prideš zvečer k mojim domov na večerjo? Da vidiš, kaj je v resnici Iran. Ob 18.23 zaide sonce.

S L I K

Lep pozdrav iz Irana!

V tej mikrosekundi, v tem – S L I K – ustavljam čas. Kot kakšna junakinja iz risanke. Slik! In stop igra:

Junakinja zamrzne.

Hudobec zamrzne.

Kaj se bo zgodilo, ko ponovno stisnemo *Play*?

Ali bo naša junakinja nokavtirala hudobca? Se bo izmaknil? Kam sega s svojo roko? Po orožje? Mogoče po škatlo čokoladnih bombonov, ki jih je prinesel za darilo? Previdno, lahko da so strupeni! In kaj je s prestrašenimi opazovalci? Se bodo pridružili boju? Na čigavo stran se bodo postavili? Bo posredovala narava – oblaki zgledajo grozeče. In kaj je z metuljem? Je tam čisto slučajno ali ima tudi on kakšne transformerske superpowers? Ojoj – kaj, če se za metuljem skriva hudobni Ličinkar? V tem zaustavljenem trenutku se zdi, da je vse, ampak res vse! mogoče. In da je lahko nadaljevanje čudežno drugačno.

Slik!

Jaz, ultimativna superjunakinja.

Moje magično orožje: fotoaparati.

Sovražnik?

Izgubil me je. Dolgo, dolgo tega, ko je čas še tekel drugače. Po kapljicah. Izgubil me je, ko sva se spuščala nad malico. On je odletel z miško med kremplji, jaz pa sem zajadralo veter in pristalo na tleh. Trenutek ali dva sem ga še videlo krožiti nekje pod nebom. Veličastnega. Našel me je mlad fant. Odpihnil je prah in me zataknil v lase. Preimenovali so ga v *Tisti, ki najde*. Eno celo človeško življenje sva bila skupaj. Preden je njegova duša odpotovala po Rimski cesti v deželo Modrega duha višav, me je dal sinu. *Beli hrast* je bil dober lovec. Njegove puščice niso nikoli zgrešile. Na dan ločitve sem mu pomagalo pokončati bivola in še samo obležalo na tleh. Jaz in bivolja srca. Ženske so jih puščale za seme; srce rodi novo srce. Dekliška roka, ki je z mene sprala kri, je živela samo še tri polne lune. Umrla je za čudno boleznijo. Prvo, ki je šaman ni znal pozdraviti. Hotel me je zažgati. Mislil je, da sem jaz prineslo srbeče izpuščaje. Potem si je premislil. Spustil me je v veter. "Nič ne živi večno. Samo zemlja in gore," je prepeval. Našla me je *Modra ptica*. Otrok najbolje raste pred zoro, zato je sprehajala svoj trebuh kilometre daleč. Ko se je sklonila k meni, se je začel porod. Fantek! Povsod sem ga spremljalo. Na vrvcu okrog vratu. Povsod. Tudi v rudnik. Tudi v smrt. Z njegovim bratom sva še isto noč pobegnila nazaj domov. *Mala*

vrana me je vzel s sabo v Washington, mnogo zim pozneje. “*Ubij enega, dva ali deset, in desetkrat toliko jih bo prišlo ubit nas,*” je govoril svojim bojevnikom. Ni pomagalo. Lakota je bila prehuda. Prazne obljube belih ljudi preboleče. Prgišče preostale zemlje premajhno. Uprli so se in osemtrideset jih je viselo. *Malo vrano* so zaklali pozneje. Brez vrvi. Z golimi, belimi rokami. Za njim je ostal samo lovilec sanj, v katerega me je vpletel. Sin, ki je skrit gledal morijo, me je tesno stisnil in tekel. Tekel je skupaj z dva tisoč drugimi, ki so jih gnali v rezervat, tekel in tam umrl od lakote. Poglavar me je poklonil njegovi sestri. Ko je naslednjo pomlad plesala ples Zemlje, sem v ritmu bobnov padlo iz kite. Mladenič, zaljubljen vanjo, me je spravil. Njegovo perjanico sem krasilo vse do pokola pri Peščenem potoku. “*Iz gnide zraste uš!*” je rekel Chivington, poveljnik bele vojske, in klal; moške, ženske, otroke, starce. Vojak, ki me je spravil v žep uniforme, je imel vlažne oči. Mnogo neprespanih noči pozneje me je ob pipi miru predal *Sedečemu biku*. Njega so ustrelili tisti, ki jih je okužila zlata mrzlica. Ostal sem pri njegovem bratu, dokler naju niso zasuli skupaj s petstotimi trupli pri Ranjenem kolenu. Tema in zemlja. Rešila me je metlica arheologa. Iz plastične škatle, shranjene v kleti inštituta, so me vzeli dolgi prsti hišnika. Podaril me je sinu. Ta je hitro pozabil name. Ko so imeli garažno razprodajo, da bi poplačali hipoteko, me je primaknil kupcu čajnega servisa, stenske ure, stojala za dežnike in kopice knjig. Stric me je uporabljal za knjižno kazalo in si občasno z mano povrtal po ušesu. Nekega jesenskega popoldneva me je veter odpihnil v grmovje za klopco v parku, kjer sva malicala. Pobral me je trebušen gospod. Razstavil me je v svoji trgovini. Zraven kipov svobode in ameriških zastav. Tako zdaj čakam novega lastnika. Za dva dolarja grem lahko z vami. Ali z vami. Ali vami.

S L I K

*Lep pozdrav iz Združenih držav Amerike!**The land of the free!*

Sovražnik?

S sovražniki je jeba.

Če se je kdo kaj naučil iz zgodovine, so se oni. Vedno bolj prebrisani postajajo.

Nastavljanje svetlobnih zajčkov je trenutna strategija. Klasična diverzija. Preizkušena vojaška taktika.

Loviš ga – sem in tja – hop – loviš svetlobnega zajčka, ki – hop – skače in skače – hop – sem in tja – hop – in ti skačeš za njim. Hop! Loviš ga – hop – v nedogled. Utrudiš se. Hop! Ne da se ti več. Hop.

In če ti med vsem tem skakanjem po naključju uspe pogledati v pravo smer, če po naključju odkriješ ogledalo – to genialno sovražnikovo orožje –, se ti zgodi dvoje. Ali od nabliskane svetlobe oslepiš. Ali pa v ogledalu zagledaš ... sebe! Hm ... Opazuješ, preučuješ, ocenjuješ in si kupiš novo maskaro za ekstra volumen. Tisti v ogledalu takoj zgleda boljše. Nadaljuješ z misijo; nova frizura, novi čevlji, novi joški ...

#jazjazjaz

In – hop! Tisti za ogledalom ostane na varnem.

Slik.

Nasmešek!

Slik.

Tudi če ti ni do smeha.

Nasmešek!

Svinja, pes, drek, dihur, hudič, kozel, ko se goni, kuga, morski prašiček – gnila jajca! Kot gnila jajca, dozorjena v svinjskem gnoju, marinirana v skisanem mleku in plesnivih paradižnikih, na posteljici iz sveže povoženih žab, gratinirana z najžlahtnejšo sirovo plesnijo –
to diši izpod moje pazduhe po petih dneh brez tuša.

S L I K

Lep pozdrav z 284. kilometra Velikega zidu Ljudske republike Kitajske!

OPRODA: Pizda, je vroče.

Pa še ti komarji.

Joooj!

Požrli me bodo, hudiči!

A tebe ne? Zakaj pa tebe ne pikajo?

OSVAJALEC: Ti maš boljšo kri.

OPRODA: Ja, juhu.

To je Hernán Cortés de Monroy y Pizarro Altamirano ali ... Au!

Presneta prasica!

OSVAJALEC: Kaj si rekel?

- O PRODA: Nič. Komarji ... Pa vročina. Uf ...
To je ... Jooooj! Jaz ne morem delat v teh pogojih, no! Kje je pahljačar? Halo?! Pahljačar!
- O SVAJALEC: Malo prej je krepnil.
- O PRODA: Pa to ne moreš verjet!
- O SVAJALEC: Drugi danes.
- O PRODA: Te divjake pobira kot sneg spomladi. Joooooj, sneg! Si predstavljaš? Zdaj bi lepo skočil v sneg in delal angelčke. Ti veš, kaj so angelčki?
- O SVAJALEC: Mhm ...
- O PRODA: Če bo šlo tako naprej, nam jih sploh ne bo več treba klat. Še dobro, ker komu se pa da v tej vročini ... Ej? Si okej? Don Cortés? Sem že povedal, da je to Hernán bla bla bla, po domače Cortésov Fernando? Veliki konkvistador Južne Amerike? Človek, ki ...
- O SVAJALEC: Psssst!
- O PRODA: Psssst! Kaj pa je?
- O SVAJALEC: Razmišljam.
- O PRODA: Razmišljaš?
- O SVAJALEC: Ja. Tišina!
- O PRODA: Tišina! Tišina. Tišina. Don Cortés razmišlja. Kadi cigareto in razmišlja. Intenzivno kadi in razmišlja. O čem razmišlja veliki konkvistador? O obljubljenem Eldoradu? O kupih, gorah zlata? Rudnikih dragih kamnov? O polnih ladjah, ki plujejo nazaj v Evropo? Bon voyage, bon voyage! O domovini? Domu? Materi? O devici, ki zvesto čaka, da ji nadene prstan iz najboljšega azteškega zlata? Da jo vzame ...
- O SVAJALEC: Ko – ru – za!
- O PRODA: Kaj?
- O SVAJALEC: Tej rumeni pizdariji, ki nam jo nosijo, bomo od zdaj rekli koruza.
- O PRODA: Koruza?
- O SVAJALEC: Ti je všeč?
- O PRODA: Ne.
- O SVAJALEC: Ne?
- O PRODA: Mislim, ime mi je všeč. Zelo všeč. Koruza! Genialno je! Ni mi pa všeč na jedilniku, to sem mislil ... Mi daš en čik?
- O SVAJALEC: Na. Treba jo je prodat kot eksotiko in pol sploh ni važno, kakšnega okusa je. Koruza. Zveni ... seksi.
- O PRODA: Mhm ... Zelo seksi ... U – poglej; mogoče jih pa dim moti ...
Ne! Prasica komarska! Spizdi!

- OSVAJALEC: Tvoj švic jim diši.
- OPRODA: Vsaj nekomu. Kaj imava pa za danes v planu?
- OSVAJALEC: Nič posebnega. Standardna rutina ...
- OPRODA: Super! Manjši masakrček, pavza za kosilo, po kosilu pa posilstvo ali dve. Nič ne sede bolj na odojka kot kakšna fina prasica, ne premastna ne presuha ...
- OSVAJALEC: Bi lahko malo pazil na jezik?
- OPRODA: Kaj?
- OSVAJALEC: Govoriš kot kak divjak, ne pa kot predstavnik starodavne evropske civilizacije. Mi naj bi bili za zgled, jebemu mast!
- OPRODA: Saj ni nikjer nikogar.
- OSVAJALEC: Ni važno.
- OSVAJALEC: Sorči, no ... Če preveč not padem, pol ...
- OSVAJALEC: Je že v redu ...
- OPRODA: Pa ti kaj povej.
- OSVAJALEC: Kaj?
- OPRODA: Mačka ma rep nazaj! Hahaha! Sori, če se je pa ponujalo ...
Povej kakšno večno resnico ali kaj podobno civiliziranega.
- OSVAJALEC: Hm ... Se lahko kar samocitiram?
- OPRODA: Najboljše. Kaj veš, kako je v tej džungli z avtorskimi.
- OSVAJALEC: "Španci bolehamo za boleznijo srca, ki jo lahko ozdravi le zlato."
- OPRODA: Vau! Me je kar zašpikalo tu notri! Na pomoč! Zdravila, zdravila! Veliki konkvistador je spregovoril. In hoče zlato!
- OSVAJALEC: Jps.
- OPRODA: Veliko zlata! In nič ga ne bo ustavilo! Ne narava ne ljudje. Da pogasi svoje žgoče srce, je veliki Fernando pripravljen it tudi preko trupel.
- OSVAJALEC: Seveda! Takrat se je pač tako delalo. Vaši, naši – ni važno.
- OPRODA: Mi ne diskriminiramo. Slogan leta 1520: Ali si z nami ali pa ...
- OSVAJALEC: Pod zemljo.
- OPRODA: Hahahaha! Don Cortés ima ...
- OSVAJALEC: Jajca.
- OPRODA: Haha! Don Cortés ima jajca in izjemen smisel za humor!
- OSVAJALEC: Hvala.
- OPRODA: Čeprav to redki opazijo.
- OSVAJALEC: Navadno ne živijo dovolj dolgo.

- O PRODA: Hahahahaha! Hahahahaha! Haha ... Ne živijo, hahaha.
Hahahaha. Umril bom od smeha ... Hahaha. Au! In od komarjev.
- O SVAJALEC: Pa na čem si ti?
- O PRODA: Na koki. Boš? Fino poživi.
- O SVAJALEC: Daj, da probam.
- O PRODA: Evo. Samo žvečiš. In ti dogaja.
- O SVAJALEC: Misliš, da bi to tudi lahko izvažali?

S L I K

*Lep pozdrav iz 1520. leta Gospodovega!**smeh*

NJUN NOVI PRIJATELJ: Ej, kaj bi počela zdaj, točno v tem trenutku, če bi bila doma?

LUKA: Uf! Ne me spominjat ...

TINKA: Tamalo bi prepričevala, naj gre v posteljo. Vsak večer iste vojne.

LUKA: Veš, kaj mi je prej rekla? Da komaj čaka, da gre spat, ker bo lahko še enkrat sanjala vse, kar se ji je danes zgodilo.

smeh

NJUN NOVI PRIJATELJ: Cela faca!

TINKA: V resnici ne bi delala nič posebnega ...

LUKA: TV. Gledala bi kak film ...

TINKA: Veš, kako to zgleda: tale komira na kavču in pokaže znake življenja samo takrat, ko hočem zamenjat program.

LUKA: Temu se reče mižeče gledanje.

smeh

TINKA: Ponavadi sva zvečer čisto preveč utrujena za kaj ... produktivnega.

LUKA: Ali reproduktivnega.

smeh

NJUN NOVI PRIJATELJ: Vidita, zato sem se odselil iz Evrope. Preveč te zjebe. V neproduktivnem smislu.

smeh

NJUN NOVI PRIJATELJ: Smem dotočit?

TINKA: Absolutno!

LUKA: Še predobro te razumem, ampak ... Jaz si ne bi upal vsega tako ... spustit iz rok. A veš, kaj mislim?

NJUN NOVI PRIJATELJ: Seveda. Služba, krediti ...

TINKA: Otroci, šola, pa babice in dedki ... Ej, za njegovo mamo imam občutek, da bi nam najrajši zažgala potne liste, samo da ne bi nikamor šli. Ker njo tako skrbi, da se nam bo kaj zgodilo.

LUKA: Misli, da je cel svet poln teroristov.

NJUN NOVI PRIJATELJ: Veš, koliko je takšnih.

TINKA: Naslednjic ji bomo rekli, da gremo v toplice, pa bo mir.

LUKA: Za toplice se ji bo zdelo škoda denarja. Je treba šparat.

Dajat na kupček. Saj si lahko tudi doma banjo natočiš, ne?
smeh

TINKA: Vidiš – zaradi tega načina razmišljanja se mi bo enkrat zmešalo.

LUKA: Da se ne boš na koncu še ti odločila za emigracijo.

NJUN NOVI PRIJATELJ: Razlog: sitna tašča!

smeh

NJUN NOVI PRIJATELJ: Ko počí, počí. In takrat ti res postane jasno, kaj moraš naredit. Takšni, kot sem jaz, pustimo službo, se preselimo na drug konec sveta, kupimo kmetijo, gojimo kokose in pasijonke ...

TINKA: Fouš!

NJUN NOVI PRIJATELJ: In se skušamo naučit vsaj enega izmed 852 jezikov Papue Nove Gvineje ...

LUKA: Pa skrit zadnjega kanibala pred tistimi tremi turisti, ki pridejo sem!

NJUN NOVI PRIJATELJ: Valda ne bom pustil, da mi horde firbčnih piranh s fotoaparati in telefoni uničijo tole zatočišče. Ker pol pa lahko pobegnem samo še na Luno.

TINKA: Karte so predrage. Sem že gledala.

smeh

NJUN NOVI PRIJATELJ: Veš, obstajamo takšni, ki pred sranjem pobegnemo, in takšni, ki se z njim spopadejo.

TINKA: In se zadušijo v greznici.

LUKA: Bolj drek mešaš, bolj smrdi – bi rekli pri nas.

NJUN NOVI PRIJATELJ: Ali pa spremenijo sranje v kompost in štartajo na novo. Bio eko smer. ... Na zdravje na prvi dan našega znanstva!

TINKA: Pa na kompost!

Čin!

TINKA: Še eno za spomin. Recita: kokos!

S L I K

Lep pozdrav iz Papue Nove Gvineje!

Nasmešek! Fasada 21. stoletja.
Vedno več – bataljoni, cele vojske – snežno belih zob se reži
z naslovnice,
reklam,
televizije,
računalnikov ...
Sveži in popolni.
Omamno zapeljivi.
Dražestno samozavestni.
Hipnotizirajoči.
Isti.
Isti.
Nasmešek!
Zdaj na voljo tudi pri vašem zobozdravniku!
Za prvih sto še posebej ugodno. Po akcijskih cenah, tako rekoč.
Ker se cenimo.
Ker zase zahtevamo le najboljše.
Ker smo se za to borili.
Nasmešek!
Danes so vsi pofotkani nasmeški isti.
Če nimaš za estetsko kirurgijo, imaš vsaj za pošten telefon.
Živela tehnologija! Živela iluzija!
Dva klika, dva potega po ekranu:
mozolji – briši,
kilogrami – briši,
usta – doriši,
pa je čarovnija opravljena!
Ti – kot z naslovnice.
Kot s fashionweeka,
MTV-ja,
Playboya,
Hollywooda.
Ti – najboljša verzija samega sebe. Z neomejenimi možnostmi izboljšav
za ceno mesečne naročnine. Za nove uporabnike še posebej ugodno! Pa
še telefoniraš lahko zraven.
Ko se je moja tamala v šoli učila o poklicih, je povedala, da sem
fotografinja. Učiteljica je rekla, da super, ker potem znam delati same
lepe slike, Neža pa: Ja. Ampak moja mami slika tudi grde slike. Veste,
učiteljica, svet ni tak kot iz ene reklame.

oh ... meni je to tako ... kako naj rečem ... *bup* ... ups ... *bup* ... se pardoniram ... hihihih ... ja, utrujajoče ... utrujajoče ... nobenega miru ... sama drama ... in to v tej vročini ... uh ... kako se jim da ... ne razumem ... mislim, razumem ... hihihih ... ampak ... hihihih ... tudi strast ... poželenje ... privlačnost ... ta ogenj ... ki žge ... in ... žge ... tudi to mora imet neko mejo ... drugače ... *bup* ... ups ... hihihih ... ja ... ne neha se ... eno in isto ... eno in isto ... kot v mehiški nadaljevanki ... snubec A ... snubec B ... jaz ... in sin kameljega oskrbnika ... hihih ... in ... drama ... spletke ... grožnje ... prepiri ... spopadi ... to je tako ... dolgočasno ... mene to ... dolgočasi ... nič novega ... nič zares ... dražestnega ... pristnega ... iskrenega ... *bup* ... *bup* ... vedno isto tekmovanje ... *bup* ... kdo bo koga ... merjenje ... hihihihih ... jaz pa ... oh ... naveličaš se ... vseh teh praznih obljub ... ponudb ... kot da si ... kos govedine na tržnici ... "Vzemi mene. Jaz te bom večno častil!" ... "Bodi moja! Ti boš moja kraljica!" ... "Ljubezen moja. Ti si moje vse!" ... "Golobička moja, moje črno zlato, brez tebe ne morem in nočem živeti!" ... "Hočem te, potrebujem te, usliši me!" ... "Ne poslušaj ga! Vzemi mene. Skupaj bova osvojila svet!" ... "Bodi moja!" ... "Ne, bodi moja!" ... "Ne, moja!" ... "Moja!" ... Moja! Moja! Moja! ... in potem gledamo ... *bup* ... kako se koljeta vojska snubca A ... in vojska snubca B ... In to v moji hiši ... ~~S-L-I-K!~~ ~~Lep pozdrav iz Iraka!~~ ... kje pa drugje... ~~S-L-I-K!~~ ~~Lep pozdrav iz Afganistana!~~ ... vojna na mojem dvorišču ... ~~S-L-I-K!~~ ~~Lep pozdrav iz Libanona!~~ ... v mojem domu... ~~S-L-I-K!~~ ~~Lep pozdrav iz Sirije!~~ ... spopadi trajajo ... dokler ... se snubec A in snubec B ne utrudita ... *bup* ... dokler jima ne zmanjka denarja ... dokler ni več ničesar za razbit ... ničesar za uničiti ... za ubiti ... za zaklat ... ničesar ... v mojem domu ... *bup* ... sledi pospravljanje ... snubcev ni več blizu ... logično ... kdo bi hotel živeti v tem ... tem ... obupu ... tu in tam pošljeta kakšno darilce ali pisemce ... da ju ne pozabim ... tako pravita ... moja snubca ... njuno sranje ... ta ... drek ... drek pa ostane meni ... jaz pometam ... vso to svinjarijo ... ruševine ... trupla ... pospravljam ... pometam pod preprogo ... hihih ... in potem ... *bup* ... nova runda ... oh ... ta telenovela je tako predvidljiva ... dolgočasna ... in občutno predolga ... se vam ne zdi ... hihih ...

Svet ni tak kot iz ene reklame.

Še manj pa je tak, kot ga prodajajo poročila; vojne, krize, nerešljive jebe vseh mogočih vrst – boj se, narod, boj! In na koncu nekaj pozitivno butastega. Da nas sprost. Nam pomaga zaspati. Duda, namočena v šnops. Da ne bi po naključju še kaj razmišljali. Ali – joj prejoj – spregledali.

Fotografija je moja alternativa vsemu temu.

Moj pogled na svet.

Lovljenje pristnosti.

Beleženje resničnosti.

Življenje – brez popravkov.

Ni vedno enostavno. Hitro lahko povečaš kontrast, zmanjšaš jasnost, osvetliš rablja namesto žrtve, zumiraš detajl, namesto da bi pokazal celo sliko. Pikico poddramatiziraš zavoljo učinka. Se zadovoljiš z vrhom ledene gore. Z istimi črno-belimi marketinškimi pristopi kot trgovci, mediji in politiki. Nasmešek! Še posebej, če si s tem služiš kruh.

Hitro lahko pozabiš, da ni fora v tebi. Ti si samo okvir.

Bistvo je na drugi strani objektivna.

V sliki.

V zgodbi.

Ljudeh.

– Daj denar!

– Kaj?

– Denar! Hitro!

– Ja, ja. Takoj. Samo mirno, mirno.

– Jaz sem čisto miren.

– Sebi govorim. Evo.

– Dvesto bolivarijev? A me zajebavaš?!

– To je vse, kar imam ...

– Lažeš! Daj mi denar!

– Oprosti, več nimam ...

– Nehaj me jebat v glavo in mi daj keš!

– Nimam. To je vse.

– Resno mislim! Kje ga skrivaš? Daj to ... torbo.

– Evo. Ti kar poglej. Boš videl, da ne lažem ...

torba, ki bi jo bolj modno izobraženi posamezniki označili za malho, se pregleduje

– Koji kurac ...

in obleži na tleh

– Saj jo lahko vzamem, ne? Je spomin z enega potovanja, pa ...

– Ej, ne me jebat, razumeš!? Pokaži žepe. Žepe, sem rekel!

žepi se obrnejo

– Oprosti, ampak to je res vse ...

– Modrc! Tam ga maš.

– Ga ne nosim. Pa da ne bi kje hotel, da ti pokažem še gate. Ker nosit denar med nogami bi bilo pa res nehigienično ...

- Nehaj se delat pametno! Daj mi telefon. Kje ga maš?!
- V hotelu ... Sem ti rekla, da nimam več kot to pri sebi.
- Lažeš! To ni nič! To še za čike ni.
- To je moj dnevni budžet, tako da se meni ne zdi tako malo.
Itak si pa premlad, da bi kadil. Koliko si star? Deset? Enajst?
- Kaj te briga, krava.
- Zdravo, krava, jaz sem pa Tinka. Me veseli. ... Glej, še glupi ameriški bajski vejo, da se v Caracasu hodi naokoli samo s par bankovci. V vsakem vodiču pišejo o varnostnih ukrepih. Še malo, pa bodo na meji imeli obvezne uvajalne tečaje za turiste.
- Kakšne tečaje? Kdo ti je to rekel?
- Hecam se, no. Ampak v vodičih pa res piše.
- Kaj pa?
- Nobenih dragih fotoaparatorov, nakita, telefonov, kreditnih kartic ...
- Kartice so brezveze. Tega noben ne krade.
- Samo gotovina, ne več kot 30 dolarjev ...
- Ti si mela dvakrat manj!
- Ker sem dvakrat bolj pametna kot pisci vodičev. Pa vse je treba nosit v navadni vrečki. Takšni, kot je ta. Da je roparjem takoj jasno, da nimaš nič vrednega pri sebi. In pazit je treba, če imajo mogoče orožje. Ampak ti ga nimaš.
- Mam.
- Nimaš. Drugače bi ga takoj pokazal.
- Mam! Nož mam.
- Nimaš.
- Mam. Ampak ga danes nimam s sabo. Sem ga posodil enemu ... kolegu. Je v istem poslu, pa me je prosil ... Si pomagava.
- Aja?
- Ja.
- Pa že dolgo furata ta ... biznis?
- Kaj te briga!
- Vama gre? Mislim – se splača?
- Če se misliš delat pametno, lahko kar zalepiš! Pojma nimaš.
- Oprosti, samo zanima me ... Parkrat so me že oropali in ...
- Kje? Tu?
- Ne. Na vlaku do Porta Seguro, pa ...
- Kje je to?
- V Braziliji.
- Brazilci so itak kreteni.

- Aja? Koliko pa jih poznaš? *Tišina*. Meni so se zdeli čisto simpatični. Razen tega, ki mi je ukradel keš.
- Saj sem rekel: kreten!
- Ampak veš kaj? Med vsemi ropi mi bo ta ziher najljubši.
- Aja?
- Ja.
- Zakaj?
- Ti furaš čisto drug pristop.
- Kakšen?
- Takšen – simpatičen.
- Koji kurac simpatičen!?
- Joj, smo občutljivi ... Hotela sem reč, da so imeli drugi bolj pitbulovsko taktiko; lajanje za brezveze in delanje štale. Ti si pa bolj kot en maček. Zvit. Pa neuničljiv. In glede na tvoja mlada leta sem prepričana, da imaš pred sabo še zelo dolgo in lepo kariero. Koliko si sploh star? Deset, enajst?
- Dovolj, da bi te lahko nabrisal, bejbi.
- Kje si se pa naučil te izvirne osvajalske fraze?
- Praksa, ženska. Praksa.
- Aha ... Kako ti je pa ime?
- Paqo me kličejo.
- Torej, Paqo. Če sva končala najin rop, lahko grem dalje?
- Kam pa greš?
- Še malo sem se hotela sprehodit po mestu. Mogoče do parka Caraboro. Pa kakšno sadje sem hotela še kupit, ampak sem zdaj ... hm ... brez sredstev.
- Grem s tabo. To so nevarne ulice, veš. Je dobro met kakšnega lokalca s sabo. Za zaščito.
- Aja?
- Ja. Boš videla. Tu me vsi poznajo. Kako si že rekla, da ti je ime?

S L I K

Lep pozdrav iz Venezuele!

OSVAJALEC: Vidiš?

OPRODA: Ne ...

OSVAJALEC: Tam, pri tistem drevesu.

OPRODA: Ne. Nikjer nikogar.

OSVAJALEC: Evo, zdaj se je premaknil ...

OPRODA: Ja! Vidim! Vidim! Dva vidim. Ne, tri!

OSVAJALEC: Tri? Joj, pa res!

- OPRODA: In tam jih je še več.
- OSVAJALEC: Ogromno jih je. Bog nam pomagaj ...
- OPRODA: Hecne barve so. Zato jih nisem videl. Zgledajo kot, kot ...
- OSVAJALEC: Praljudje.
- OPRODA: Zakaj so pa tako počekani?
- OSVAJALEC: Verjetno zaradi kakšnih obrednih zadev. Pri primitivnih ljudstvih je to še vedno v navadi.
- OPRODA: Kaj? Da se našminkajo, namesto da bi se normalno oblekli?
- OSVAJALEC: To je del njihove kulture.
- OPRODA: Veš kaj, nič ne rečem; jaz sem doma tudi rad na komot, ampak če dobiš obiske ... Ne vem. Meni zgledajo totalno divje. Praživalsko, ne pračloveško.
- OSVAJALEC: Pst. Slišiš?
- OPRODA: Ja. ... Nič ne razumem.
- OSVAJALEC: Nek dži, dži, žiži ali nekaj takšnega. Zanimivo. Dokaj nerazvito se sliši, se ti ne zdi?
- OPRODA: Glej, mahajo nam.
- OSVAJALEC: Da ne bi kje!
- OPRODA: Samo nazaj sem hotel pomahat.
- OSVAJALEC: Sploh ne veš, kaj te geste pri njih pomenijo! Lahko so kanibali in si se pravkar javil, da boš naslednje kosilo. Je treba bit previden.
- OPRODA: To je James Cook, angleški raziskovalec, morjeplovec in kartograf, in tam je tatatata: Avstralija.
- OSVAJALEC: Jaz sem jo sicer drugače poimenoval ...
- OPRODA: Joooj! Kaj, če ne bi bil zdaj malenkosten, hm?
- OSVAJALEC: Saj nisem, samo eksakten sem. In nisem je odkril – to so na nek način naredili že stari Rimljani, samo da so ji oni rekli Terra Australis, južna zemlja –, ampak prilastil. Seveda ne zase, ampak za Britanijo. In samo južni del. Novi Južni Wales sem ji rekel. Pod imenom Avstralija bo postala znana šele leta 1817, torej čez 47 let, in ...
- OPRODA: Hvala, hvala, hvala za ta zgodovinski ekskurz, zdaj pa preidimo nazaj k aktualnim temam! James Cook bo pravkar preusmeril svojo ladjo HMS Endeavour – Trud, po domače – proti obali in pristal v zalivu, ki ga bo poimenoval Botanični zaliv.
- OSVAJALEC: A pa prav moram?
- OPRODA: Seveda.
- OSVAJALEC: Saj vse čisto dobro vidim tudi od tukaj ...
- OPRODA: Treba je zapičit zastavo.

- OSVAJALEC: Misliš, da so prav zapikovali zastave?
- OPRODA: Valda! Še Luno so prebodli.
- OSVAJALEC: Tisto je bilo posneto v studiu.
- OPRODA: Glej, ni važno. James Cook mora pristat na obalah daljne Avstralije in mora zapičiti zastavo v imenu angleške kraljice.
- OSVAJALEC: Kralja. Jurij III.
- OPRODA: Pol pa kralja ...
- OSVAJALEC: Kaj pa, če se česa nalezem? Zgledajo zelo umazani in ... bacilasti.
- OPRODA: Takrat še niso poznali bacilov.
- OSVAJALEC: Pa kaj. Cook je bil veliko pred svojim časom.
- OPRODA: Tako zelo pa spet ne.
- OSVAJALEC: Ah ... Poglej jih. Brrrr! Kar zmrazi me ...
- OPRODA: Pa ne bit taka pička, no.
- OSVAJALEC: Saj nisem.
- OPRODA: Ja, pa si.
- OSVAJALEC: Ne, pa nisem.
- OPRODA: Si.
- OSVAJALEC: Nisem.
- OPRODA: Si!
- OSVAJALEC: Nisem!!! In nehaj in reci posadki, da naj pripravi puške in obrne ladjo proti temu kurčevemu kontinentu. Jasno?!
- OPRODA: Da, šef!
- OSVAJALEC: Uf ... To bo še zanimivo ... Poglej, kakšni so.
- OPRODA: Kar ogabni. Z njimi bi lahko strašili majhne otroke: Če ne boste pridni, vas bomo odpeljali v daljno Avstralijo – Novi Južni Wales, pardon. To! Kazenska kolonija! Ja! Tukaj bi lahko ustanovili britansko kazensko kolonijo!
- OSVAJALEC: Česa bolj butastega pa še nisem slišal ...
- OPRODA: Res? Meni se zdi super ideja.
- OSVAJALEC: Ti nisi narejen za to, da misliš. Sprijazni se že enkrat s tem, pa nam bo vsem lažje ... Poglej; njihovi organi ... so izjemno povečani. Se ti ne zdi?
- OPRODA: Ne. Moj je večji.
- OSVAJALEC: Eh!
- OPRODA: Ti ga pokažem?
- OSVAJALEC: Nehaj, si bo še kdo kaj mislil ... Kaj bomo z njimi?
- OPRODA: Jah, nič – oblekli jih bomo.

S L I K

Lep pozdrav iz 1770. leta Gospodovega!

NEZNANEC: Izvolite.

robček

TINKA: O ... Hvala.

NEZNANEC: Ta alergija na vojne. Strašno zoprna stvar. Poznam.

S L I K

Lep pozdrav izpred Picassove Guernice.

Lep pozdrav iz Kraljevine Španije!

Ljudje.

Sedem milijard in pol nas je.

In večina misli, da se svet vrti okrog njih in zaradi njih. Kar neumna misel za nekoga, ki bo doživel povprečnih petinsedemdeset evropskih let in potem izginil v prah.

Neumna in nevarna misel.

Mene prizemljujejo potovanja.

Nič ti ne spodnese preproge varne samoumevnosti bolj kot potepanja po svetu.

Vidiš drugačne realnosti.

Takšne, kjer ni postelj, hiš z radiatorji in klimami. Kjer ni pip, iz katerih priteče pitna voda, ali supermarketov z dvema policama različnih marmelad.

Vidiš realnosti, kjer se zjutraj ne hodi v šolo, ampak v tovarne, na cesto, na bojišče ... Če imaš res srečo, pa samo na pašo, kjer lahko cel ljubi dan sanjariš o ...

Realnosti, kjer ljudje izginjajo, kjer je treba gledat v tla in kjer bi se še bog – če bi res obstajal – pokrižal in rekel: Ljubi Jezus, naj nekdo nekaj naredi s to žalostjo tukaj!

In postane ti jasno, kakšno jebeno srečo imaš, da lahko spiš na svojem zjahanem jogiju, ki bi ga bilo seveda treba zamenjati, in zjutraj – še ves zalepljen – goltaš kavo iz šalčke, ki si jo dobil za darilo od svojega otroka, medtem ko ta kriči na vse grlo, da ne bo jedel zajtrka in da ne gre v šolo. Ko malo poškilíš čez domače planke, vidiš, da si del nečesa večjega.

In počasi se osvobodiš obsedenosti s svojo eno sedeminpolmilijardinko. Potovanja ti predstavijo tvojo vrsto.

Homo sapiens sapiens.

Tvoje pleme.

In tebe.

Brez fotošopa.

Zato potujem.

Če hočeš odstranit
plevel, moraš izruvat tudi korenine.

Tako so govorili. In tako so delali; odstranjevali plevel s koreninami vred. Logično. Drugače nisi nič naredil. Ker iz majhnega zraste veliko, ne? Mene ni nihče nič vprašal. Klasika. Dolgo me sploh niso opazili. Odstranjevanje zahteva posebno obliko pozornosti. Še posebej, če imaš omejen čas in sredstva.

V imenu produktivnosti je treba optimizirat proces. Tako so govorili. Čeprav je bilo govorjenje že zdavnaj odveč. Vsi so vedeli, *kaj* je treba narediti. *Kako*, je bilo pa improvizacija. Lopata. Vile. Palica. Kavljji in sekire. Tu in tam kakšna mačeta. Listi sladkorne palme; tisti oleseneli, rahlo nazobčan del. Domišljija ne pozna meja, ne?

In enkrat takrat – ko so naboji postaji skoraj tako redki kot upanje na drugačen jutri –, enkrat takrat so me opazili. Če hočeš odstranit plevel, moraš izruvat tudi korenine. *Tp!* Kljub sili, ki je prisotna, je bil zvok skorajda neslišen. Plitek.

Tp! Top. Pomešan med glasbo, med agregate za električno, med slogane, ki so dajali temi noči smisel in cilj – večinoma so se klali ponoči. Da ne bi po naključju kdo česa videl. Nikoli ne moreš bit dovolj previden, ne? Kilometre in kilometre naokoli nikogar. Nobenega radovedneža – kdo si je pa upal? Nikjer nikogar. Razen živali in rastlin. Ampak mi ne znamo govorit. Nikogar ne moramo zatožiti ali izdat.

Nismo nevarni. *Tp!* Je naredilo prvič. Tako enostavno, tako ekonomično, da sem se še jaz vprašalo, kako se tega niso spomnili prej. *Tp!* Drugič. Mladenič je deloval mirno. Zbrano. Zanesljivo. Stopil je po naslednjega – v tisti temi, med kričanjem, brnjenjem in petjem, je delovalo, kot da je vse to popolnoma normalno. Še en dan v službi, ne? In on je moral bit dober delavec. Moral. Ni šlo drugače. Prinesel je naslednjega. Obraz – zaledenela maska. Čustva so luksuz iz nekkih drugih časov.

Telo se je napelo. Od leve proti desni – zamah – kot da kosiš travo. *Tp!* Enostavno.

Ekonomično. In že so se nove kaki uniforme in novi pari rok pripravljali na zamahe. *Tp!* Hitro. *Tp!* Enostavno.

Tp! In ekonomično. *Tp!* Če hočeš odstranit plevel,

moraš izruvat tudi korenine. *Tp!*

Še malo. *Tp!* Še – pet? Še petkrat – *Tp!*

Še petkrat bo treba prijet za nogice.

Še petkrat zamahnit.

Še petkrat se bodo majhne
glavice razčefukale ob mene.

Toplota možganov
na mojem lubju
in svežina noči.

Zvočniki in agregati.
Če hočeš odstranit
plevel, moraš izruvat
tudi korenine.

Še pet dojenčkov.

Še pet otročkov, in so.

Konec. Za danes.

Tp! Tp! Tp! Tp! Tp!

Jutri pa nova runda.

S L I K

*Lep pozdrav s polj smrti, lep pozdrav izpod sence drevesa čankiri, lep pozdrav iz
Kambodže!*

– Živjo! Je tukaj še prosto?

Ja, seveda. Izvoli. Kam pa potuješ?

– V Berlin. Na izmenjavo za pol leta. Vidiš, kako natlačen kufer mam?

– V Bangkoku bom samo tri dni. Grem naprej na Filipine.

Potapljanje.

– Domov. Konec luštnega.

– Na sestričnino poroko. Našla si je Američana. Kao nek hud biznismen. Klime pa te stvari.

– Iskat službo. Moj stric je že tam, pa mi bo pomagal.

– Simpozij v Buenos Airesu. Tri dni pametovanja. Uf!

– Na Krk. Mam prikolico v Glavotoku. Žena s tamalima je tam že en teden, jaz pa nisem mogel prej dobit dopusta.

Vlak, letalo, avtobus, čoln, moped, rikša, noge, kolo, avto, konj, kombi, mula, džip, kajak, kamion, samokolnica, kotalke, helikopter, balon, ziplajn, sanke, drsalke, smuči, gliser ... so sredstva, s katerimi premaguješ razdalje.

– Saj ne vem. Končal bom ta faks – bolj zaradi fotra kot zaradi sebe, potem pa ... Ne vem. Službe itak ne bo, tako da ... Ne vem.

– Si boš zapomnila? Po vsaki jedi pet kapljic v pijačo – tudi v alkoholu bo prijelo –, pa te bo imel večno rad.

– Boli me kurac za volitve, razumeš? Nič se ne spremeni. Čisto nič! Še vedno nas tisti kurčev en procent cuza in nas bo izcuzal do konca, povem ti, da nas bo – če se ne bomo uprli. Ampak ne samo politikom. Ne, treba je napast kapital, razumeš? Korporacije!

– Ime mu je bilo Pablo. Vse sem mu lahko povedal, čisto vse. Potem pa ga naenkrat nisem več videl. Spomnim se, da me je mama tolažila, da namišljeni prijatelji odidejo k drugim otrokom, ko se jim zazdi, da si dovolj star, da zmoreš brez njih.

– Saj zapor ni tako slab, veš? Imaš pet obrokov na dan in streho nad glavo. Takšen luksuz sem imel redkokdaj v življenju.

Čas, ki ga porabiš za premagovanje razdalje med točko A in točko B, je bianko pogodba med tabo in neskončnimi možnostmi.

Lahko bereš knjigo.

Lahko opazuješ pokrajino. Ali gospoda, ki sedi nasproti tebe in spi z odprtimi usti. Še malo, še, še ... in curek sline se je privlekel do sivih hlač in se pretvoril v temno lužico.

Lahko poslušáš glasbo.

Lahko gledáš vse mogoče in nemogoče hollywoodske filme, medtem ko ti stewardese vestno nosijo plastificirano hrano.

Lahko igraš igrice.

Lahko spiš. Če spiš, lahko tudi sanjaš, čeprav sanjaš lahko tudi tako. Na suho.

Lahko pogledáš okrog sebe in rečeš: Dober dan!

In najverjetneje ti bo kdo odzdravil: Dober dan!

Potem lahko vprašáš: Kam potujete?

In tako se začnejo pogovori.

No, razen če si na vlaku Maribor–Ljubljana, kjer te bo urejena gospodična kakšnih tridesetih let sumničavo pogledala in rekla: Zakaj te pa to zanima? Potem se bo presedla in se ukvarjala s svojim telefonom. Zdi se ji manj nevaren kot ti. Neznanec.

– To je pa minilo kot blisk! Lepo je bilo klepetati s tabo. Veliko sreče z vsem!

– Včasih lahko neznancu poveš več, kot bi si upal zapisati v svoj dnevnik. Ni to hecno?

– Že? Greva še kaj pojest?

– Če boš kdaj v mojih koncih, se javi. Zelo te bomo veselili!

– Pridi, da te objamem!

Razdalja.

Razdalja med osebo A in osebo B se imenuje bližina.

metro

FANT: Na naslednji greva dol.

PUNCA: Si kaj živčen?

FANT: Ne. Zakaj?

PUNCA: Ker si zdaj že četrtrič pogledal na uro.

FANT: Mogoče malo.

PUNCA: Jaz tudi. Upam, da jim bom všeč.

FANT: Super jim boš. Edino ... Hotel sem te prosit, če mogoče danes ne bi govorila o ... no, o tvoji mami, pa familiji, pa vsem tem.

PUNCA: Aha ... Ok. Zakaj pa ne?

FANT: Glej, mene sploh ne moti, res. Ampak stara dva sta pa bolj ... Konservativna. In ta piknik ni glih primeren za takšne debate. Saj veš, kaj mislim ... Mami bi bilo verjetno vseeno, foter je pa bolj ...

PUNCA: Racist?

FANT: Eh! Kakšne ideje ... Pač nima rad, da se folk ne asimilira. Ampak ti si se ... Veš, kaj mislim? Ti si tu študirala in vse ... Evo, to bo najina postaja. ... Kaj – pa ne, da si zdaj užaljena? Nič takega nisem mislil, no ...

tišina

FANT: Tu greva dol, bejbi.

PUNCA: Jaz ne grem.

FANT: Plis, ne delaj mi tega ... Se bova pol v miru pogovorila. Pridi, čakajo naju.

PUNCA: Daj mi mir.

FANT: Ne bodi tako otročja, no. Prosim, greva.

PUNCA: Jaz ne grem nikamor!

FANT: Nehaj delat sceno pa se zmigaj.

PUNCA: Odjebi.

FANT: Plis, no!

PUNCA: Povej, da se opravičujem, ampak se ne počutim dobro. Ena teh imigrantskih bolezni. Ali pa povej, da so me deportirali.

FANT: Ful smešno, res. Pridi! Vrata se bodo zaprla. Amy!

PUNCA: Emina. Ime mi je Emina, kreten!

metro

brez fanta

TINKA: Res kreten.

EMINA: Kaj?

TINKA: Oprosti, slišala sem vaju, pa ...

EMINA: Ja ... Očitno jih res znam izbirat ...

TINKA: Ne sekiraj se preveč. Ni, kot da jim na čelu piše ...

EMINA: Prekleta pizda razvajena. On bo meni govoril! Pojma nima ... Kreten! Ne morem verjet ... Res sem glupa ...

TINKA: Če je kdo tukaj glup, je to on ...

EMINA: Sploh nisem pomislila, da ... Ravno sva začela skupaj gledat flete, zdaj pa ...

TINKA: Čisto prav si naredila.

Tinka, stara izkušenih nekaj čez štirideset, da robček Emini, stari ranljivih nekaj čez dvajset.

EMINA: Saj vem ... Ampak mi je bil res fajn ... Joj, sori... Zdaj vam morim ...

TINKA: Ne sekiraj se.

EMINA: Kera beda ... Se opravičujem.

TINKA: Ej, Emina? Kaj, če bi medve šli na en čaj, hm?

EMINA: Jebeš čaj, greva kar na rakijo ...

TINKA: Hahaha. Pametno!

EMINA: Poznam eno super kafano. Čez dve postaji morava dol.

S L I K

Lep pozdrav iz Londona!

Lep pozdrav iz Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske!

O PRODA: Fak, je počilo!

O SVAJALEC: Kurčeva skala pa še kar stoji ...

O PRODA: V nasprotju z opičnjaki. Toliko o črnski hitrosti. Hehe. Mogoče so pa ti trenirali maraton, ne šprint. Hehe. Hehe? Si slišal? Ej? Ojoj! Oglušel si. Grozno! Gluh je! Henry Stanley je gluh! Kakšna nesreča, kakšna škoda! Kakšna ...

O SVAJALEC: Se lahko malo manj dereš ...

O PRODA: Me slišiš?

O SVAJALEC: Še predobro.

O PRODA: Kaj sem rekel?

O SVAJALEC: Kaj sem rekel?

O PRODA: Ne, povej mi, kaj sem jaz rekel.

O SVAJALEC: Saj sem ti.

O PRODA: Nisi, rekel si ...

O SVAJALEC: Nehaj. Nisem gluh ...

O PRODA: Dobro. Samo da si okej ...

O SVAJALEC: Nisem! Prepočasi gre vse to. Čisto prepočasi.

O PRODA: To je Henry Morton Stanley, slavni pustolovec. Smo leta 1879 ...

O SVAJALEC: A je treba vsakič povedat letnico?

O PRODA: Škodit ne more, ne?

Smo leta 1879 v srcu črne Afrike.

O SVAJALEC: "V srcu črne Afrike." Lahko poveš še bolj zljajnan stavek?

- OPRODA: Jooooj! Kako bi pa ti rekel?
- OSVAJALEC: Vsekakor kaj bolj dramatično poetičnega.
- OPRODA: Kakopak. Ker je pustolovec Henry Stanley tudi novinar in pisatelj. Tako rekoč: mož besede!
- OSVAJALEC: Kako sem našel Livingstona, Kongo in ustanovitev svobodne države, Zgodbe iz Afrike, Čez črno celino, z zemljevidi in ilustracijami, potem pa še avtobiografija – če omenim samo bestselerje.
- OPRODA: Ej, čimprej je treba tele opičnjake naučit brat. Veš, kako si boš razširil trg.
- OSVAJALEC: Eh! Ti nimajo za burek ... Sicer pa zadnje čase še dnevnik težko pišem.
- OPRODA: Dnevnik? Aja? Kaj pa pišeš not? “Dragi dnevnik, danes se poredna skala ni hotela zdrobiti?”
- OSVAJALEC: Ne, pišem o tem, kako sem ukazal desetim črncem, naj s svojimi orjaškimi tiči zavrtajo v ritno luknjo mojega pomočnika.
- OPRODA: Haha, res smešno.
- OSVAJALEC: Ti si začel ... Pazi! Pokrij si ušesa. Upam, da bo tokrat šlo ... Evo; pozor, pripravljeni, zdaj!
- OPRODA: Fak! Kakšna bomba! Joj, želodec se mi maje ...
- OSVAJALEC: Prasico je pa razneslo.
- OPRODA: Tistega zraven tudi.
- OSVAJALEC: Jebat ga; nesreča nikoli ne počiva.
- OPRODA: Daroval je življenje za pot napredka. Ooo, to pa je dramatično poetično, ne?
- OSVAJALEC: Mogoče za v osmrtnice ali pa za na spomenik.
- OPRODA: Zdaj te mam pa dovolj! Kaj je s tabo? Siten si kot baba s PMS-jem.
- OSVAJALEC: Sori ... Živčen sem, ker prepočasi napredujemo. Francozi so tako blizu, da jih že voham, in baje so se tudi Portugalcem povečali apetiti. Da o Nemcih niti ne začnem ...
- OPRODA: Ne bit živčen. To ni dobro zate.
- OSVAJALEC: Vem, ampak si ne morem pomagat. Skrbi me. Nonstop me skrbi, da mi ne bo ratoalo. Da ...
- OPRODA: Ah, ne začenjaj spet s takimi.
- OSVAJALEC: Da me bo kdo prehitel, da nisem ...
- OPRODA: Pssst! Nehaj. Vse bo v redu, boš videl. Ti si najboljši. Najboljši. Pomiri se. Dihaj. Tako, ja ... Vse bo v redu. Boš videl, da bo vse v

redu. Vdih. Izdih. Samo verjet moraš vase. Vdih. Dobro ti gre ...
No – verjamem vase. Zaupam si. Ponavljaljaj za mano.

OSVAJALEC: Ponavljaljaj za mano?

OPRODA: Ne to. Ponavljaljaj: Verjamem vase. Zaupam si. No ... Naj ti ne
bo nerodno; nikjer nikogar. Samo jaz in ti. No. Verjamem vase.
Zaupam si.

OSVAJALEC: Verjamem vase. Zaupam si.

OPRODA: Dobro.

OSVAJALEC: Verjamem vase. Zaupam si. Verjamem vase. Zaupam si.

OPRODA: Super ti gre. Kar nadaljaj.

OSVAJALEC: Verjamem vase. Zaupam si. Verjamem vase ...

OPRODA: Se opravičujem za to ... Za ta premor, in prosim za
razumevanje. Veste – ti kar nadaljaj –

OSVAJALEC: Verjamem vase. Zaupam si.

OPRODA: Veste, naš Stanley je pod velikim stresom zadnje dni. Res,
pritiski in pričakovanja so ogromni. Enormni. Lahko bi rekel,
kar nečloveški ... Super ti gre, Stanley ... Sredi te divje ... sredi
te barbarske Afrike mora zgraditi ceste in trgovske postojanke,
izmakniti zemljo domorodcem in vzpostaviti plantažni sistem
pridobivanja gume, nabrat mora sužnje, se razgledat za rudniki
dragih kamnov in tako – v imenu večinskega financerja odprave,
Mednarodne organizacije za Afriko, prineset civilizacijo in
napredek v to ...

OSVAJALEC: Vukojobino.

OPRODA: Vukojobino. Ti kar nadaljaj. Pomaga, ne?

OSVAJALEC: Verjamem vase. Zaupam si.

OPRODA: To človekoljubno misijo izdatno podpira tudi belgijski kralj
Leopold II., Stanleyjev šef ...

OSVAJALEC: My partner in crime ...

OPRODA: Stanleyjev dobri prijatelj, ki bo ta kos zemlje čez deset let
razglasil za svoj osebni protektorat pod imenom Svobodna
država Kongo.

OSVAJALEC: Verjamem vase. Zaupam si.

OPRODA: Viva humanizem! Viva altruizem! In ... Vse to je na plečih
enega samega človeka. Henryja Stanleyja, dame in gospodje.
Henryja Stanleyja!

OSVAJALEC: Verjamem vase. Zaupam si.

OPRODA: Super ti gre. Je kaj boljše?

OSVAJALEC: Kaj pa vem ...

OPRODA: Dajva midva razstrelit še kakšno skalo, hm? To te vedno spravi v dobro voljo.

S L I K

Lep pozdrav iz 1879. leta Gospodovega!

šah

TINKA: Jaz bom bela.

LUNGELO: Si že.

pisan smeh

LUNGELO: Ne bi enkrat poskusila s črnimi?

TINKA: A je to kakšno nespodobno povabilo?

pisan smeh

LUNGELO: Nikakor! Predstavljam si otroke. Kot zebre.

pisan smeh

LUNGELO: Veš, kakšni problemi bi to bili. Dobro; ime bi lahko imel dvojno, ampak kaj pa vse drugo? Bi bele črte pošiljala v belsko, črne pa v črnsko šolo?

pisan smeh

TINKA: Ti pritlehni poskusi pritiskanja na kolektivno krivdo ne bodo delovali. Jaz bom bela in jaz imam prvo potezo.

LUNGELO: Si prepričana? Ker zgodovina zatiranja moje čokoladne rase je zelooo dolga.

pisan smeh

TINKA: Dobro, pol pa jih mej, če že toliko težiš.

LUNGELO: Hvala. Bom ostal pri svojih. Strategijo mam izdelano za napade z drugega štartnega mesta.

mat

S L I K

Lep pozdrav iz Južne Afrike!

Jaz – popotnica.

Hrustam razdalje. Sama, v dvoje, z družino, z naključnimi znanci ...

Potujem od A do B in vseh ostalih črk abecede.

Fotoaparat – obvezna oprema.

Moja vstopna in izstopna viza.

Lakmusov papir bližin.

Fotografiranje je osvetljevanje duš.

Razgaljanje tistih najbolj ranljivih gradnikov človeka. Z njimi je treba ravnati previdno, spoštljivo in predvsem fer.

Daj – dam princip.

Če ne, ostaneš pri maskah. In z masko ne moreš sklepati prijateljstev.

Ko potujem, pustim svojo masko doma. Pazim, da se ne pretihotapi v prtljago, potuhne v žep kratkih hlač ali čaka na napad iz zasede v škatlici z zdravili. To je njeno najljubše mesto.

Dobro ve, da me najlažje dobi v svoje kremplje, ko sem že malo zjebana od vsega tega dihanja s polnimi pljuči.

Na začetku je hecno hoditi naokoli brez nje. Kot prvič na nudlplaži; vlečeš se okrog kamnov, zložen v dve gubi, rdeč v faco, gledaš v tla in samo v tla pred sabo ... Potem pa: Aleluja! Voda! Svoboda! Svoboda! Svoboda! Kako je svet lep v svojih pravih barvah ...

Potem je treba iti nazaj domov.

Seveda me moja maska pride počakat že na letališče. Plane mi v objem in se skuša prisesati name kot odmaševalec odtokov na lijak. Njena misija je jasna: spet potegniti iz mene vse najslabše. Komaj čaka, da me seznanj z vsemi aktualnimi panikami, in sploh ne posluša, ko ji skušam povedati, kako drugačen je svet, če ga ne gledaš skozi očala strahu. Strah je od znotraj votel, od zunaj pa ga nič ni.

Daj še eno! Da me segreje. Mrzlo rata na večer. Od reke se dvigne ena taka vlaga ... Uf! Stari, se mora segret, ni druge.

Evo – živeli!

Uh! Takoj boljše. Ni je čez domačo medicino. Vse pozdravi. Še grde babe, he he.

Au, jebemu sunce! Krč! Bo minilo. Uuuuu ... dež bo. Če bi kdaj moral zamenjat službo, bi lahko ratal vremenar. Res. Stari, nikoli ne sfali.

Dobro; mimo je. Nič, daj še eno, pa mirna Bosna. ...

Upam, da bo danes mir. Včeraj sem skoraj skup padel! Pokanje – bum, bum, bum, bum, kar naenkrat, sredi noči. Pa je bil samo ognjemet. Lep. Pet minut. Raja je slikala pa snemala. Bjutiful, bjutiful, so ploskali turisti. Jebo vas bjutiful – jaz sem se čisto usral. Joj – poslušaj tega:

Govori dedek vnukom, kako je bilo v partizanih:

– Mraz, tema. Jaz na straži. Nikjer nikogar. Naenkrat se iz nič pojavijo pred mano štirje Nemci. Deco, jaz sem se usral.

– Zakaj si se usral, deda, saj so bili samo Nemci?

– Ma zdaj sem se usral, takrat sem pobegnil!

He he he ... Ja, takrat je bilo vse drugače. Pa v resnici isto. Veš, včasih razmišljam – ko ne morem spat, pa niti ta medicina ne pomaga – razmišljam, če vseeno nisem jaz zajebal. Če ne bi bilo boljše, da bi jim takrat rekel: Gonite se vi lepo u pičku milu materinu, Stari se tega ne gre. In se – čof – sam fuknil v Neretvo. Eno tako lepo lastovičko bi naredil, ali pa dvojni salto. Gledam te fante tukaj, vsak dan, že stoletja; valda sem se nekaj naučil. Ne pa, da sem – trda turška buča – tako dolgo vztrajal. Deveti november 1993, 10.15. Bum! Bum! Bum!

So me dobro zaflikali, ne? Se skoraj nič ne vidi. Stari je še boljši kot prej, pravijo. Mene pa ... Auuu! Pa kaj je to danes, jebemu mast! Auuuuu! Rakijo!

Še enega sem se spomnil:

Koljejo se muslimani in Hrvati na mostarskem bojišču. Umre pet muslimanov in šest Hrvatov. Pride ameriški novinar in vpraša enega Srba:

– Kakšen je rezultat?

– 11 : 0 za nas.

Živeli!

Preveč rad sem mel življenje. Od skoz. Pravijo, da si je moj arhitekt sam skopal grob, ker je mislil, da ne bom zdržal. Pa sem. Porod uspel. Največji lok na svetu. Pred šeststo leti; mamu da vam jebem, mlečnozobci.

Daj še eno! Evo – edina, ki me nikoli ne pusti na cedilu. Živeli! Uf, mi je že fino toplo. Mogoče bom celo kaj spal danes ... Če ne, bom pa vrgel karte s Taro pa Helebijo. Tara konča ob šestih, Helebija je pa v teh mirnih dneh itak bezposličar. Smejčka se turistom, to dela. Ja, moja čuvaja ... Ta zadnja vojna ju je zjebala, vam povem. Ne razumeta onadva teh mi – oni. Naši – vaši. Katoliki – muslimani. Hrvati – Bosanci – Srbi. Kamen kot kamen. Nobenega srca. Nobene krvi, ki bi jo žrtvoval za narod. Za višje cilje. Kako naj mi razumemo te streljačine? Če mene vprašate; edina smiselna borba je tista proti kretenom. In ti so – jebat ga – vseh mogočih nacionalnosti. Uf, sem se nagledal kretenov v vseh teh stoletjih. Zdaj pa res; še eno ruknem, pa grem ... Joj! Pa še en vic. Lahko? V finalu svetovnega fuzbalskega prvenstva za invalide zmaga reprezentanca Bosne. In valda se totalno srečni začnejo zahvaljevati vsem, ki so jim pomagali, da so sploh prišli tako daleč; sponzorjem,

familijam, prijateljem ... S tribune se oglasi Hrvat. Ali Srb. Ali ... Ni važno. S tribune se oglasi Hrvat:

– A za nas nema hvala, je li, a tko vas je takve napravio?!

Živeli!

Ampak ko bo naslednjič počilo – in počilo bo, verjemite Staremu –, se bom pa res sam fuknil v vodo. Dovolj je bilo. Tudi kamen ma svoje meje.

S L I K

Lep pozdrav iz Bosne in Hercegovine!

“Vidiš, strah je od znotraj votel, od zunaj pa ga nič ni!” je govorila moja mama in tako govorim jaz svoji hčerki. Ko se soba razsvetli in neha kričati: “Strah me je! Strah me je!” pogledava naokoli in vidiva, da ni nikjer nobenega bavnava. Da se igrače niso spremenile v pošasti in da pod posteljo ni niti dlake od lačnega leva, ki jo je hotel pohrustati za večerjo. Od zunaj nič. Od znotraj nič. Tako izgleda ta silni strah.

S potovanji prižigam luč sebi.

Ugašam grozljivko, ki mi jo nenehno predvajajo.

Odlagam masko.

Rahljam jo in rahljam in upam, da bo nekega dne popolnoma razpadla.

Potovanja me oživljajo.

Vračajo mi pulz normalnosti.

Doma se vključi avtopilot.

Kdo ga je sprogramiral, je nepomembno vprašanje, pomembno je, da deluje. A K C I J A !

Medtem ko se ukvarjaš s položnicami in krediti, s sitnimi šefi in lenimi sodelavci, z nakupovalnimi seznammi, kupončki, pikami in akcijami, z neskončnimi čakalnimi vrstami pri zdravnikih, z otroki in njihovimi popoldanskimi dejavnostmi, s sabo, s partnerjem, s psom ... Medtem ko si tako zelo zaposlen s tem, da se – kot fijakarski konj – nekako privlečeš čez dan, te – bu! – postane strah. Res strah. Odraslo strah. In to pri belem dnevu. Včasih ti še televizije ni treba prižgat. Povsod panika, panika, panika!

Stiska te, duši.

Povsod nevarnosti, povsod sovražniki, povsod pošasti, povsod bavnava.

Grozljivka.

V živo.

Mi – glavni junaki.

Naše skrivno orožje?

– Kosilo! reče vodič.
Kombi se ustavi.
Prva zunaj sta Američana.
– O my god, it's hot!
O my god, shut up! ji hočem že stotič reči, pa se zadržim. Stotič.
Nizozemca, dišeča po kremi za sončenje, skočita za
pšeničnolasima potomcema.
Nemški študent in Luka še kar razpredata o fotoaparatih.
Prilezem ven. Ampak je res vroče.
– Evo, v to smer, prosim ... Imate vse? Kombi bo parkiran tam v
senci.
Pretegnem se.
Pustim, da me sonce požgečka pod pazduho.
– Seveda lahko – ga slišim odgovarjati Američanki – tukaj je zid
najbolj fotogeničen.
Kakšen smisel za humor ima ta naš vodič. Moram vprašat, kje ga
nabavlja.
Nizozemščina odgrgra mimo mene. Kot vampirji. Sonce jih
lahko stopi ...
Američana zaključita fotosešn.
– It's amazing! We've got some beautiful pictures!
Čudovito! Se jima nasmiham. Saj sta čisto simpatična. Taka –
navdušena.
Kaj? Seveda! Luka je pozabil rukzak.
Vedno kaj pozabi.
– Grem ga iskat. Takoj bom.
Cmokne me.
Sprehodim pogled za njim.
V meni ena taka poplava ljubezni ...
Obrne se. Kot da ve, da ga gledam, da ...
– Poglej tja!
– Kaj?
– Tja poglej.
Sledim njegovi roki. Kazalcu.
Ta pokrajina ... Tako mirujoča. Zaspana. Posušena trava. Oljke.
Zid v ozadju. Hribček na drugi strani. Hiše ... Kaj naj gledam?
– Bolj levo! Vidiš?
Ojoj!
Moški na lestvi?! Sredi ničesar – moški na čisto ta pravi A-lestvi!

Kaj ... Zakaj ... Gleda čez zid?
 Sigurno se mu je odpeljalo!
 Luka?
 Pri kombiju govori s šoferjem.
 Moški na lestvi si z eno roko zaslanja oči in gleda čez. Čez zid.
 Prfuknjenc.
 Saj jaz tudi ne bi bila normalna, če bi živela tukaj, ampak ...
 Op! Je že nazaj na tleh.
 Zloži lestev.
 Vrže si jo na ramo in ... Gre!
 Folku tu se res meša. Konkretno meša.
 – Si videla?
 – Ja. Grozno! Bogi stric. Po mojem se mu je zmešalo.
 – Šofer je rekel, da gleda oljke. Zid so mu postavili direkt čez
 njegov nasad. Si predstavljaš? Pol na tej strani, pol na drugi!
 Da se ne jebe brezveze s kontrolnimi točkami in vojaki,
 spleza na lestev in pogleda, če jih je že treba zalit.
 – Me zajebavaš?
 – Ne. Šofer ga pozna. Rekel je, da je učitelj in da so oljke
 družinski biznis že ful enega časa.
 – In on si prinese lestev ... in ... gleda čez ... Oljke?
 – Ja. Boljše len ko zmatran, ne? Glej – vidiš, da se res poznata.
 Pridi, itak sem pozabil rukzak.

S L I K

*Lep pozdrav z Zahodnega brega,
 lep pozdrav iz Palestine!*

OSVAJALEC: Izvoli.

OPRODA: Hvala.

OSVAJALEC: Vzemi še kak piškotek.

OPRODA: Hvala.

OSVAJALEC: Baje so fini.

OPRODA: Hvala. Bom mogoče pozneje.

OSVAJALEC: Nič naj ti ne bo nerodno. Kar vzemi.

OPRODA: Hvala. Bom. Ko spijem kavo.

OSVAJALEC: Lahko jih namakaš. Kar poskusi.

OPRODA: Hvala. Bom po kavi. Hvala.

OSVAJALEC: Prav, kakor hočeš ...

No, izvoli.

OPRODA: Hvala, res. Ampak zdaj ne morem. Sem s kosila. Pa zgaga me peče.

OSVAJALEC: Mislim, izvoli začet.

OPRODA: A ... Ne, ne. Ti začni, prosim.

OSVAJALEC: Ne, ti.

OPRODA: Ne, ti.

OSVAJALEC: Ti si bolj domač na tem področju ...

OPRODA: Ti si pa šef ...

OSVAJALEC: To je sicer resničen, ampak v dani situaciji popolnoma nepomemben podatek. Jaz sem prvi vprašal za tvoje mnenje, ker ...

OPRODA: Kar izjemno cenim ...

OSVAJALEC: Ker ga cenim ...

OPRODA: Hvala. Tudi jaz cenim, da ti ceniš moje mnenje ...

OSVAJALEC: Jooooj! Ta politična korektnost nas bo vse fentala, ti povem.

OPRODA: Ja, ampak nek nivo pa mora bit, ne? Nismo več v srednjem veku.

OSVAJALEC: Kako znaš ti vse fino argumentirat. Vidiš, to tudi cenim.

OPRODA: Hvala. Tudi jaz cenim ...

OSVAJALEC: Dovolj! Povej že enkrat.

OPRODA: Dobro. Moje mnenje je, da ...

OSVAJALEC: Stop! Preverka.

...

Dobro. Nikjer nikogar.

OPRODA: To je Adolf.

OSVAJALEC: In to je Himmler.

OPRODA: Smo leta 1938 in ja ... Poljska.

OSVAJALEC: To sva se torej že zmenila?

OPRODA: Ja. Že zdavnaj.

OSVAJALEC: In jaz sem se strinjal?

OPRODA: Ja, strinjal si se. Rekla sva, da začnemo prvega septembra ...

OSVAJALEC: Na prvi šolski dan.

OPRODA: Pa res.

OSVAJALEC: Nam je to okej?

OPRODA: Hm ... Ne vidim razloga, da nam ne bi bilo. Ti?

OSVAJALEC: Ne vem ... Tak pomenski datum.

OPRODA: Si ga bodo ljudje vsaj lažje zapomnili.

OSVAJALEC: Dobro ... To je potem rešeno.

O PRODA: Ja.

...

O SVAJALEC: Dogovorjeno, torej.

...

O PRODA: Ja. Dogovorjeno.

...

O SVAJALEC: Boš piškot?

O PRODA: Hvala.

...

To je Adolf.

O SVAJALEC: In to je Himmler.

...

O PRODA: In to je tišina med njima, ki jo polni zgolj hrustanje piškotka.

...

O SVAJALEC: In?

O PRODA: Fino.

...

O SVAJALEC: Vzemi še, če hočeš.

O PRODA: Hvala, dovolj bo. Moram pazit na mere, saj veš.

O SVAJALEC: Stop! Preverka.

...

Dobro. Nikjer nikogar.

...

In – drugače?

O PRODA: Nič, vse po starem. Delovno, saj veš.

O SVAJALEC: Aha ...

...

Ti – pa prav Poljska? A ne bi kakšne manj ... bedne države?

O PRODA: Glih v tem je pojnt. Vsem dol visi za Poljsko.

O SVAJALEC: Dobro ...

O PRODA: Zmenjeno ...

O SVAJALEC: To bo še zanimivo.

O PRODA: To bo epsko, boš videl.

O SVAJALEC: Joj, joj, joj – poslušaj tole: Prvi dan novega sistema šolanja.

O PRODA: Sedi, pet! Hehe. Če smem pridodat en samocitat ...

O SVAJALEC: Izvoli!

O PRODA: "Najboljše politično orožje je teror. Krutost zahteva spoštovanje. Mogoče nas bodo sovražili, ampak saj nočemo njihove ljubezni. Hočemo njihov strah."

OSVAJALEC: Dobro si to rekel. Zelo dobro. Še jaz! "Če hočeš sijati kot sonce, moraš najprej žgati kot sonce."

OPRODA: Opala! Ta je tak za na majice.

OSVAJALEC: Kakšna sreča, da folk ne razmišlja, ne?

OPRODA: Si se spet citiral?

OSVAJALEC: Bolj recikliral. Stop! Preverka.

...

Dobro. Nikjer nikogar.

OPRODA: Ti; mojega predloga glede židovskega vprašanja ti še ni uspelo pogledat, ne?

OSVAJALEC: Samo na hitro sem ga preletel ...

OPRODA: In?

OSVAJALEC: Zažiga.

S L I K

Lep pozdrav iz 1938. leta Gospodovega!

Velik hlev.

Levo živina.

Desno živina.

Poleg mene drobencija zgubana ženička. Verjetno jih ima čez osemdeset. Govori mi o mladih mačkah, ki že same pijejo mleko, in o vremenu.

Reče nekaj o dežju, pa slišim samo napol.

Gledam v ogromno gmoto mišic.

Njegov jezik pometa tla.

Med mano in rogovi samo tanka ograja.

Ograjica.

Nič.

– Lep, ne?

– In ogromen. Koliko kil pa ima?

– Čez osemsto.

Zgubana ženička gre k njemu in ga na hitro počoha po glavi.

– Pa nikoli ne ... pobegne?

– Ne.

– Kako? Samo malo bi se moral naslonit na to ograjico, pa ...

– Veš, saj ne ve, kako moč ima.

Saj ne ve, kako moč ima.

Sopiha in opleta z jezikom.
Trave skoraj ni več.

SLIK

Lep pozdrav iz Gruzije!

Strah je zelo požrešna kreatura.

Požrešen in vsejed.

Žre in žre in žre in raste in se debeli in že zgleda, kot da bo počil, kot da ga bo razneslo, pa ne neha. Baše se in golta in ti mu ne upaš vzeti krožnika. Kaj, če pohrusta še tebe? Strahec cmoklja in riga ... Tudi obnašati se ne zna! Motriš ga z varne razdalje – upaš, da vaju ne bo kdo opazil – in se sprašuješ, kako to, da mu še ni slabo. Joj! Samo da ne bo bruhal v javnosti! To bi bila katastrofa! Ker res ne zgleda ...

Ko mali Strah popapca dovolj negotovosti, zraste v Sovraštvo.

Zdaj je vse pripravljeno za veliki finale.

Pogrnjeno za zadnjo večerjo.

Rabimo samo še tarčo. Krivca. Nevarnost, proti kateri bomo usmerili vse svoje sile. Nekoga, ki nam bo omogočil postati Rešitelj.

On.

Kažejo s prstom po televiziji.

Oni.

Prikimavajo časopisi.

Oni. Oni. Oni.

Prikimavamo tudi mi.

Redki čutijo potrebo, da se prepričajo na lastne oči. Še posebej pri tako dobrih fotošopih.

Oni. Oni! Oni!! Oni!!!

Sovraštvo ima eno res grdo lastnost. Rado da. Največja kurba med čustvi, pač. In tako non stop rojeva. Cel svet je poln teh pamžev. Malih -izmov. Po priimku takoj veš, da pašejo skupaj.

Ti lumpi z nami jejo nedeljska kosila, gledajo televizijo in hodijo na rojstne dneve. Zraven so v trgovini, na bencinski črpalki, na pivu s prijatelji. Negodujoče čakajo, da končamo šiht, da se nehamo pogovarjati z mamo, da plačamo avtomehaniku 30 evrov za 5 minut dela ... Počasi se jih navadimo. Ne moti nas njihovo občasno razgrajanje. Otroci, pač. Saj bodo zrasli. In včasih imajo celo prav, ne?

Tako kot Darwin. Močnejši preživijo, šibkejši pa ...

Mi – ustvarjalci grozljivk.

Vsak v svojem ograjenem kraljestvu
Ena sedeminpolmilijardinka.
Strah je kralj.
Sovraštvo kraljica.
Mi dvorni norci.

DEDI: Dvignem puško, on dvigne svojo – ene deset metrov je blo med nama, ne več – že mislim namerit, on tudi in ...
Še zaj ne vem, kaj je to blo. Kaj je prišlo čez mene ... Tak je naredil z roko:

z zapestjem si na hitro gre čez nos, kot da bi si ga obrisal

In jaz ... vido sem Jožeka, mojega brata. Ti se ga ne spomniš, že devet let je pokojni – bog mu daj dobro. Vido sem – tak zares kak zaj tu stojim – njega, kak prilaufa v kočo: Sneži, sneži! pogleda me in isto naredi tak:

z zapestjem si na hitro gre čez nos, kot da bi si ga obrisal

Vido sem ga, pa potem mati. Jočejo od smeha, ker sem se skrtil v kopico sena pa jih prestrašo. Pa kak lovim ribe v Šavnici ... Tak kot ene slike, veš. Vido sem življenje, moje življenje – kot da bi se še enkrat zgodilo. Tresnilo me je, kot strela toto lipo – vidiš, kak je tam gori preklana na pol? To je od strele. Nisem bil več na ruski fronti. Soldat. Številka. Kanonfuter. Vindišar. ... Ja, v življenju moraš znat izbrat svoje bitke.

TINKA: Kaj pa je blo pol?

DEDI: Nič. Nisem mogo več strelat ... Dezertiral sem.

TINKA: Kaj si?

DEDI: Pobegnil sem. Štiri mesce sem rabo, da sem prišo domov. Zato pa zaj tak nerad kam grem, veš? Tak ... Kaj če bi se midva zaj malo usedla, Tinček? Noga me spet matra.

In se usedeta na klopco pod lipo.

DEDI: Pa da ne bi mami ali pa babici rekla, da sem ti pravil o vojni.

TINKA: Ne bom.

DEDI: Ona pravi, da je to treba pozabit, ne pa govorit o tem. Saj ma prav. Glej, kaki lepi dan se je naredo. Jutri bo treba it krompir okapat – zaj ko je tak fino zemljo namočlo.

TINKA: Dedi, kaj pa je blo z onim tadrugim?

DEDI: Z Rusom?

TINKA: Ja.
DEDI: Ne vem.
TINKA: Misliš, da je umrl?
DEDI: Ne vem. ... Veš, takrat jih je zelo dosti umrlo. Preveč.
TINKA: Mogoče je pa on tudi pobegnil?
DEDI: Možno.
TINKA: Zakaj pa nista šla skup?
DEDI: Ja, zakaj? Kake pa to sprašuješ. Zato ker sva šla vsak v svojo smer. Jaz domov in on domov. Zaj pa dosti o tem.
Ena tistih prijetnih tišin objame dedka, vnučko in lipo ...
TINKA: Dedi, jaz bi tudi rada enkrat šla v Rusijo.
DEDI: Kaj češ hodit tja, tam je premrzlo.
TINKA: Pol pa v Afriko.
DEDI: Kaj zaj? Rusija ali Afrika?
TINKA: Oboje.
DEDI: Misliš, da bi te mami pustila?
TINKA: Ne vem. Lahko pa pobegnem. Tak kot ti.

S L I K

Lep pozdrav iz domovine!

OPRODA: Si?
OSVAJALEC: Ja. Daj poglej, če mam kravato ravno.
OPRODA: Hm ... Takole. Zdaj si pa res kot iz škatlice.
OSVAJALEC: Sem pomečkan ali kaj?
OPRODA: Ne.
OSVAJALEC: Zakaj pa si pol rekel, da sem kot iz ... Aja! Štekam! Drugič mi lahko laskaš na bolj moderen način. Da sem kot iz reklame – recimo. Ali fešn šova. Joj, prhljaj maš ... Naj se tvoja asistentka pozanima pri moji, kaj mi kupuje. Pomaga stoprocentno. Evo, boljše! Kaj pa maš to?
OPRODA: Kaj?
OSVAJALEC: Neko piko. Mogoče od zobne paste. Čakaj ...
OPRODA: Kaj ti pa je?!
OSVAJALEC: Rileks. Slina je naravni antibiotik.
OPRODA: Kaj, če naju kdo vidi?
OSVAJALEC: Eh! Nikjer nikogar. Če sem za kaj poskrbel, sem pa za varnost! Človek mora met svoj mir, ne? Sicer pa je to zdaj moderno; moški bonding pa te fore.

- OPRODA: Smo tukaj in zdaj. To je ...
- OSVAJALEC: Bu!
- OPRODA: Aaa! Lahko nehaš s tem?
- OSVAJALEC: Hahahaha! Vsakič padeš na isto finto. Hahaha.
- OPRODA: Jooooj! Se lahko prosim za trenutek skoncentriraš, da uskladiva izjavi in speljeva to zadevo tako, kot je treba?! Jaz nimam časa cel dan jebat ježa tu okoli. Še deset minut imava.
- OSVAJALEC: Pa od kje tebi te fekalne fore?
- OPRODA: Kake fekalne fore?
- OSVAJALEC: Te "jebat ježa".
- OPRODA: To sploh ni fekalna fora.
- OSVAJALEC: Ja, pa je.
- OPRODA: Ne, pa ni.
- OSVAJALEC: Ja, pa je.
- OPRODA: Ne, pa ni. Ti sploh veš, kaj pomeni fekalno?
- OSVAJALEC: Ja. Tak te tvoja mama kliče. Hehe.
- OPRODA: Kako znaš ti bit otročji ...
- OSVAJALEC: Vsaj ježev ne jebem, ampak miške. Hehe.
- OPRODA: EVO, s to izjavo si se pa spustil pod svoj nivo.
- OSVAJALEC: Aja?
- OPRODA: Ne začenjaj spet ...
- OSVAJALEC: Joj, smo danes zategnjeni.
- OPRODA: Še sedem minut.
Smo tukaj in zdaj in to je ...
- OSVAJALEC: Naredimo to deželo spet slovensko!
- OPRODA: Kaj?
- OSVAJALEC: Naredimo to deželo spet slovensko. To bi lahko bil slogan te kampanje.
- OPRODA: Naredimo to deželo spet slovensko ... Hm ... Sploh ni tako neumno ...
- OSVAJALEC: A ne, da ne?
- OPRODA: Klasična diverzija. Mi nismo rasistični, ampak patriotski.
- OSVAJALEC: Res je.
- OPRODA: Sprejemamo multikulturalnost, ampak ne za ceno naše lastne identitete.
- OSVAJALEC: Točno to.
- OPRODA: Najprej mi, potem drugi.

- O SVAJALEC: Aleluja!
- O PRODA: Naredimo to deželo spet slovensko! To je ... Genialno!
- O SVAJALEC: Že vidim reklamo: Neke gore nekje v ozadju ...
- O PRODA: Triglav!
- O SVAJALEC: Ta Triglav je tako zljajnan ...
- O PRODA: Pohorje?
- O SVAJALEC: Gora, model. Ne hribček.
- O PRODA: Če nočes Triglava, je najboljša, da gremo v Dolomite snemat. Ali pa Grossglockner. Si videl, kaj so naredil Avstrijci?
- O SVAJALEC: Ne še.
- O PRODA: Izjemna kampanja! Edino ta njihova nacionalna moda ... Ne vem, meni res ne potegne.
- O SVAJALEC: Ko ti ga bo ena na Oktoberfestu dobro potegnila, ti bo takoj prirasla k srcu. In ne, to ni bila fekalna, ampak seksualna fora. Kakor koli; rabimo goro in ... nekaj zelenega!
- O PRODA: Lipa. Obvezno mora bit lipa. Pod lipo pa piknik. Družinica; mož, žena, dva, trije otroci. U – noseča žena! Ja! S tistim žarom breje samice; z avro blaženosti ...
- O SVAJALEC: Lahko se pa za lipo dajeta dol, pa mamu še verzijo za po polnoči. Hehe.
- O PRODA: Bumbar.
- O SVAJALEC: Kaj? Dve muhi na en mah – spodbujamo domoljubje in nataliteto.
- O PRODA: Brezveze. Pol rajši prepovemo kontracepcijo, pa boš slišal otroško kričanje iz vsake slovenske kamrice. Učinkovito in pravno neoporečno.
- O SVAJALEC: Si ti ena glavca! S prhljajem – ampak to bomo uredili. Joj – že vem, komu lahko namignem, da odpre firmo s pleniciami. Ti bo 7 % dovolj?
- O PRODA: Aaaa!
- O SVAJALEC: Kaj? Kaj?
- O PRODA: Nič, sem mislil, da je ...
- O SVAJALEC: Kaj?
- O PRODA: Nič, samo tvoja senca je bila ... Ni panike.
- O SVAJALEC: Opusti se, stari. Spij malo šampanjčka ali pa si nabavi paket jajc.
- O PRODA: Res smešno. Kje sva ostala?

- OSVAJALEC: Pri plenících?
- OPRODA: Se lahko že enkrat nehaš zajebavat? V službi si. Še pet minut do tiskovke ... Torej; dajva uskladit izjavi. Kaj boš povedal?
- OSVAJALEC: Da delamo vse točno tako, kot so nam naročili? Hehe. Rileks, no. Saj veš, da blestim pred kamerami. Jaz bom povedal, da zadeva deluje nad pričakovanji in da sem zadovoljen. Pa da je naša prioriteta – ne, edina skrb – varnost in dobrobit naših državljanov. Ali je to preveč?
- OPRODA: Ne, ne. Super je. Povej še, da je to izjemno smotrna investicija.
- OSVAJALEC: Mah, s številkami jih lahko ti dolgočasiš. Jaz furam drugačen pristop. A-u, a-u, a-u.
- OPRODA: Kaj pa delaš?
- OSVAJALEC: Čeljust razgibavam. Poskusi. Pomaga pri krčih. Boljše preventiva kot pa kurativa.
- OPRODA: Super. To jim tudi reci.
- OSVAJALEC: Kaj? O preventivi?
- OPRODA: Ja.
- OSVAJALEC: No problem! Boljše preventiva kot pa kurativa. Sri, sri, sri – šči, šči, šči.
- OPRODA: Jooooj ...
- OSVAJALEC: Pa kaj se toliko sekiraš? Super krmarimo skozi tole krizo. Tuji politični vrhi nas javno hvalijo, folk doma je primerno prestrašen, da jim lahko prodamo kar koli ... Win-win situacija.
- OPRODA: Saj vem ...
- OSVAJALEC: Zadeva deluje!
- OPRODA: Ja. Zaenkrat ...
- OSVAJALEC: Če ne, mam pa back-up plan.
- OPRODA: Ja. Zid, mitraljeze in ratatata.
- OSVAJALEC: Opa! Sem vedel, da te je nekaj v hlačah.
- OPRODA: Si? Čakajo naju.
- OSVAJALEC: Sem! Naredimo to deželó spet slovensko!
- OPRODA: Pst! Da ne bi kje to bleknil. To je treba pripravít, pravilno plasirat. Saj veš.
- OSVAJALEC: Ok, no ... Ampak je res dbest ideja!
- OPRODA: Absolutno!
- OSVAJALEC: Joj! Harmonika! Obvezno mora bit harmonika. To je klena slovenska identiteta. Še bolj na poskok! ... Mam kaj med zobmi?

O PRODA: Ne.

O SVAJALEC: Pol pa nasmešek in akcija!

S L I K

Vrata se odprejo.

*Dva popeglana nasmeška na eni,
množica s fotoaparati, kamerami, mikrofoni, diktafoni, telefoni ...
na drugi strani.*

Vmes nevidni zid.

Lep pozdrav iz 2017. leta Gospodovega!

Zdaj pa lahko umrem.

Pomislim.

Vdih.

Srce tolče, kot da je na delavnicah bobnanja v Makedoniji:

Jožica Tanja Tanja, Jožica Tanja Tanja.

Sinkopa.

Izdih.

V glavi tema.

...

slik

Danes je spet norišnica.

slik

Toliko enih eventov, da ne vem več, kje se me objektiv drži. Pa same isto zategnjene face. Isti bleščeči nasmeški. Booring!

slik

Jaz sem bil narejen za bolj sublimne motive, ne pa za te nastavljače. Ta ... vulgarna predvidljivost! Enkrat mi bo leča počila, boš videla ...

slik

Mislim, saj te štekam – je treba delat –, ampak ne štekam! Eno je denar, drugo je pa umetnikovo poslanstvo. Nisi ti glupa, apatična raja. Nek višji cilj, neko moralno odgovornost pa je treba met, ali ne? Držat kurčev špegel pa te fore.

slik

Ej, veš sem tuhtal? Kaj, če bi midva naredila eno tako artiš razstavo, hm? V kakšni manjši kjut galerijici. Da se spucava tega službenega pofla. Da si jaz malo popiham na film, ti pa na dušo. Kaj praviš? Taka sladokusna, ekskluzivna umetniška manifestacija.

slik

Mam že koncept. Pazi to: lokalno! Štekaš? Danes vsi delajo te global zadeve; kao ni mej, pa te fore ... Midva bi to radikalno presekala z izključno domačo sceno. Angažiran art pa ta jajca. Sem že vse stuhtal. Na lagerju imava čisto dovolj materiala. Rabiva kakšnih 10 fotk, nič več – butično, ne? Začela bi z onim osamljencem. Veš, katero fotko mislim?

Modro nebo, skuštrani oblaki. Drevo, v njegovi senci klopca. Bela glava. Skrivenčeni prsti oklepajo palico. Pogled prešteva marjetice na travniku.

In nikjer nikogar.

slik

Ta bi lahko bila taprva. Izi intro; zablurana emocija in političnost na tatretjo žogo. Big lajk, če mene vprašaš. Pol bi šel na tisto z ulice.

Mamica z vozičkom in majhnim psom. Štiri najstnice; enake hlače, enake majice, enake frizure. Starejša gospa vleče za sabo nakupovalno torbo. Fant s sončnimi očali in telefonom. Moški v obleki. Gospodična v kostimčku telefonira. Par s fotoaparatom. Punca s čopom in veliko vrečko. Gospa v sivem. Gospodič s plešo. Nekdo na kolesu. Dva se držita za roke. Nekdo vstopa v trgovino. Nekdo, ki gleda desno. Nekdo, ki je sendvič. Nekdo, ki se mu mudi. Fant s koleno na tleh. Pred njim lonček iz McDonald'sa.

In nikjer nikogar.

slik

Hm ... Je kar dobesedna, a ni? Mogoče preveč. Totalni in-your-face. To več ne pali. Danes se fura subverzija. Čeprav ... No, imejva jo v mislih, pa bova videla, če se poklopi s konceptom celotnega dogodka. Kulči? Naslednja ...

Fant in nos in kri. Noge se pobirajo za pobeg. Dva para dvignjenih pesti nad njim in čevelj, ki se približuje trebuhu. Sklenjen krog najstnikov in telefonov. Zadaj velika stavba. Na oknih papirnati zvončki in trobentice.

In nikjer nikogar.

slik

Ta nama je res ratala. B&W je pa sploh genialen. Takoj je bolj dramatično. Bolj apokaliptično. Se spomniš, kako sva se matrala z zumom? Pa objektiv gor, pa dol, pa drugega ... Noro! Ampak se je splačalo. Brutalnost *par excellence*.

Levo štiri postelje, desno štiri. Na njih telesa, pokrita z rjuhami,
obkrožena z aparaturami in infuzijami. Obraz. V krču. Široko odprte oči
kričijo po koncu.
In nikjer nikogar.

slik

Bejbi, ta je kompozicijski jackpot; statika, statika, statika in potem ta
usrediščena intenziteta. Forma = vsebina in obratno. U – *Pozor! Visoka
napetost*. To bi bil lahko naslov razstave. Ne, kr neki ... Ali pa S L I K *Lep
pozdrav iz Slovenije!* Ne, katastrofa. Pozabi.

Razklana ustnica. Modrica in oko, ki gleda skozi okno, medtem ko
avtobus gleda njo.
In nikjer nikogar.

slik

Definitivno my top five. *Tihožitje na avtobusu*. Ej, kaj če bi vse slike
podnaslovlila s takimi half joke – half serious naslovi? Ali bi to bilo
tumač? Ne, boljše pustit stvari odprte za interpretacijo. Nočeva
represivno govorit o represiji, a ne? Pizda, sem to dobro formuliral.
Izostreno. Nimam zastoj EF 24-70 f/4 L IS objektivna. Hehe.

Stopnice v star blok. Šest moških. Prozorna vrečka s kruhom. Rdeča
nalepka –50 %. Dve odprti konzervi in građevinarska čelada.
In nikjer nikogar.

slik

Ta mi je favourite. Za na vabila. # s trebuhom za kruhom. Ej! Lahko bi
pri vsaki dala te # zraven? To je zdaj ultra trendi, veš? Kaj še mava? Joj, ta
ubija ...

Fantek drži za roko punčko in hodi. Punčka drži roza medvedka in hodi.
Ženska se ji smehlja in hodi. V rokah drži škatlo. Na njej rdeči križ. Vrsta
hrbtov stoji in čaka.
In nikjer nikogar.

slik

Saj sem rekel; lokalno angažiran art. Tale ma katarzični potencial. Softiči
bodo jokali, boš vidla.

Stoječi, sedeči, čepeči, ležeči ... Ograja. Policist in vojak. Med njima
oblaček izdihane toplote.
In nikjer nikogar.

slik

Ta detajl s sapo je fajn. Nekaj doda. Ampak ... Če še enkrat razmislim, je to že malo pase. A ni? Mislim; vsi to delajo. Midva morava najti neko novo, seksi temo. Politično, valda. Ampak ne tega poročilskega sranja. Folku že dol visi. Ste že imuni. Na nekaj drugega morava opozarjat ... A veš, kaj mislim? Treba je pokazat nekaj, kar se bo ljudi dotaknilo. Jih premaknilo. Dobesedno in metaforično. Nastavit morava taprav špegl ... Drugače ne bo tega noben kupil. Vsaj stroške morava pokrit. Pizda, se hitro učim človeške logike, ne? Ok, kaj še mava ...

Dvignjena roka. Zapestje briše nos. Oddaljenost: deset metrov, ne več.
Po zlatem rezu teče rezilna žica.
In nikjer nikogar.

Jaz ... Ultimativna strahopetnica.
Skrita pod posteljo čakam, da strahovi nehajo žurati.
Diham na škrge.
Oči bolijo od mižanja.
Vdih.
Moj fotoapararat ... Ogledalo? Delovno mesto: hiša strahov v zabaviščnem parku.
Tako tesnobno je, da bi kar umrla.
Izdih.

...

..... in S L I K
Presvetli me kot rentgenski žarek.
Jaz – od znotraj navzven.
In spet.

S L I K

V moji glavi slika.
Zažari.
Utrinek na nočnem nebu.
In še ena.
Razrašča se kot severni sij v polarnem mrazu.
In še ena.
Razglednice mojih potovanj.
Postaje.
Sopotniki.
Ljudje. Moje pleme.

Vdih.

V življenju je treba znat izbrat svoje bitke.

Pomislim.

...

Odložim fotoaparata.

Vstopim v sliko.

Spreminjam temo v svetlobo.

Pozitiv.